

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA ŁUŻYCKIEGO ZWIĄZKU GMIN ZA LATA 2012-2013

Zespół projektowy:

mgr Paweł Czupryn

mgr Ludwik Gabryś

Żagań 2016

Spis treści

1. Wstęp.....	3
1.1. Podstawa prawna	3
1.2. Okres sprawozdawczy.....	3
1.3. Źródła danych	3
1.4. Autorzy sprawozdania	3
2. Charakterystyka ogólna Łużyckiego Związku Gmin.....	4
2.2. Demografia	5
2.3. Zasoby kopalin	6
2.4. Gleby	8
2.5. Wody powierzchniowe i podziemne	15
2.6. Ochrona przyrody	23
3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla ŁZG.	48
4. Monitoring realizacji Programu Ochrony Środowiska.	69
5. Podsumowanie	69

Spis treści

Tabela 1. Wykaz gmin wchodzących w skład ŁZG	4
Tabela 2. Ludność wchodząca w skład ŁZG (rok 2015).	6
Tabela 3. Gmina Iłowa – jednolite części wód powierzchniowych.	18
Tabela 4. Gmina Iłowa – scalone części wód powierzchniowych.	19
Tabela 5. Użytki ekologiczne na terenie ŁZG.....	33
Tabela 6. Pomniki przyrody na obszarze ŁZG.	38
Tabela 7. Realizacja zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla ŁZG, lata 2012-2013.....	48

1.Wstęp

1.1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2016, poz. 672 z późn. zm.) przewodniczący zarządu Łużyckiego Związku Gmin co 2 lata przedstawia zarządowi Łużyckiego Związku Gmin Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska. Program Ochrony Środowiska ma na celu realizację Polityki Ekologicznej Państwa na poziomie gminnym.

1.2. Okres sprawozdawczy

Niniejszy *Raport* z realizacji *Programu Ochrony Środowiska* sporządzono na podstawie analizy realizacji zadań własnych zawartych w *Programie*, określonych dla Łużyckiego Związku Gmin. Raport obejmuje okres od 01.01.2012 r. do 31.12.2013 r.

1.3. Źródła danych

Dane wykorzystane podczas sporządzania niniejszego raportu pochodzą z Urzędów Gmin wchodzących w skład ŁZG, Nadleśnictw oraz spółek wodnych.

1.4. Autorzy sprawozdania

Autorami sprawozdania są pracownicy Zakładu Analiz Środowiskowych Eko-Precyzja, w składzie: mgr Paweł Czupryn oraz mgr Ludwik Gabryś.

2. Charakterystyka ogólna Łużyckiego Związku Gmin

Powstanie Związku, skupiającego położone blisko siebie gminy z powiatów żagańskiego i żarskiego zainicjowano w 1999 roku. Ze środków żarskiego PFOŚiGW sfinansowano „Program gospodarki odpadami dla powiatów Żagań i Żary”, który stał się podstawą wszelkich rozważań o przyszłości tego sektora w południowej części województwa. Po długotrwałej procedurze rejestracyjnej, 13 lipca 2002 roku do rejestru Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wpisano w poz. 242 -Łużycki Związek Gmin z siedzibą w Żarach. Członkami - założycielami Związku były Gminy: Brody, Jasień, Lubsko, Lipniki Łużyckie, Przewóz, Trzebiel, Tuplice, Wymiarki, Żagań gm. Żagań m. Żary gm., Żary m.

Łużycki Związek Gmin obecnie zrzesza 15 gmin członkowskich położonych na terenie powiatów: żarskiego, żagańskiego i krośnieńskiego w południowo-zachodniej części województwa lubuskiego. Uchwały Rady Gminy nr IV/30/2007 z dnia 9 marca 2007 r. zamiar wystąpienia z Łużyckiego Związku Gmin zadeklarowała Gmina Przewóz, więc - zgodnie ze Statutem ŁZG - z końcem 2007 r. przestała być jego członkiem.

Na podstawie Uchwały Nr XXXI/1/2008 Zgromadzenia Łużyckiego Związku Gmin z dnia 15 kwietnia 2008 r. do ŁZG przyjęta została Gmina miejska Gubin. Udział Gminy Gubin w Łużyckim Związku Gmin poświadczą ponadto Uchwała nr XVII/200/2008 Rady Miejskiej w Gubinie z dnia 27 marca 2008 r.

Wspólny system zagospodarowania odpadów obejmował będzie gminy przedstawione w poniższej tabeli.

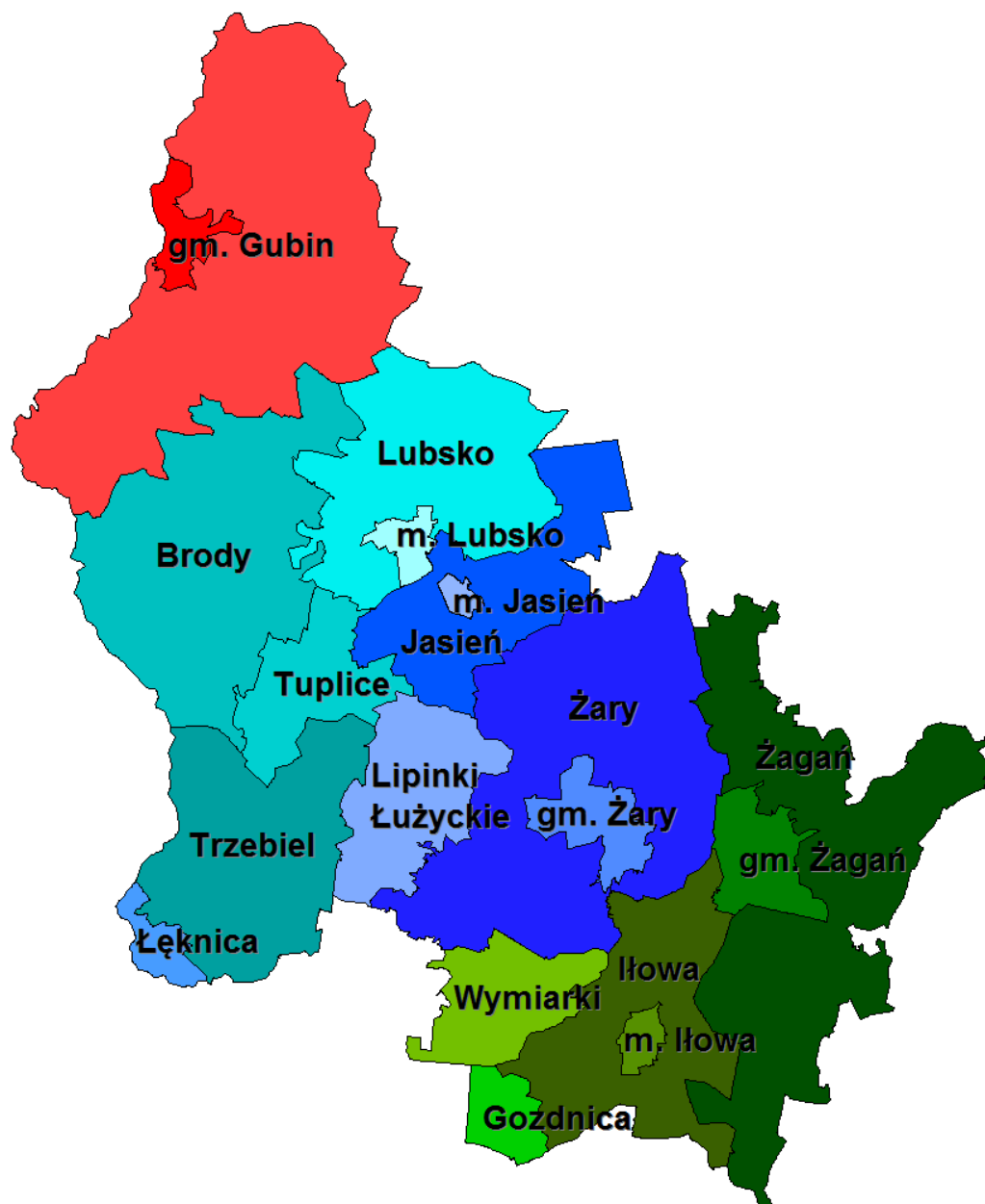
Tabela 1. Wykaz gmin wchodzących w skład ŁZG

Wyszczególnienie gmin ŁZG	
Powiat Żagański	
Gminy miejskie	Gozdnica Żagań
Gminy miejsko - wiejskie	Iłowa
Gminy wiejskie	Wymiarki Żagań
Powiat Żarski	
Gminy miejskie	Łęknica Żary
Gminy miejsko - wiejskie	Jasień Lubsko
Gminy wiejskie	Brody Lipniki Łużyckie Trzebiel Tuplice Żary
Powiat Krosno Odrzańskie	
Gminy miejskie	Gubin

Obszar Związku wynosi 1954,56 km² i ma charakter przemysłowo-rolniczy. Gminy ŁZG należą także do Euroregionu „Sprewa-Nysa-Bóbr” (wszystkie) oraz Euroregionu „Nysa”

(Gozdnica, Łęknica i Wymiarki). Łącznie w skład Związku wchodzi, zróżnicowanych pod wieloma względami 15 gmin. Łącznie na terenie Związku usytuowanych jest 214 miejscowości w tym 7 miast.

Rysunek 1. Gminy należące do Łużyckiego Związku Gmin.

2.2. Demografia

Na terenie objętym Projektem w roku 2015 na podstawie danych GUS z dnia 31.12.2015 r., zamieszkiwało 157 782 osób.

Poniższa tabela przedstawia liczbę mieszkańców w poszczególnych gminach, z podziałem na mieszkańców wsi oraz miast, których objmie planowany system gospodarki

odpadami. Na terenie objętym przedmiotowym Projektem przeważa ludność miejska, która stanowi około 70% ogółu mieszkańców, pozostałe 30% to ludność wiejska.

Tabela 2. Ludność wchodząca w skład ŁZG (rok 2015).

Jednostka	Ludność [osób]
POWIAT ŻARSKI	94936
gmina miejska Żary	38287
gmina wiejska Żary	12351
gmina miejska Łęknica	2531
gmina wiejska Brody	3440
gmina wiejska Lipinki Łużyckie	3307
gmina wiejska Trzebień	5724
gmina wiejska Tuplice	3159
gmina miejsko - wiejska Jasień - miasta	4405
gmina miejsko - wiejska Jasień - wsie	2764
gmina miejsko - wiejska Lubsko - miasta	14335
gmina miejsko - wiejska Lubsko - wsie	4633
POWIAT ŻAGAŃSKI	46031
gmina miejska Żagań	26235
gmina wiejska Żagań	7255
gmina miejska Gozdnicza	3195
gmina wiejska Wymiarki	2356
gmina miejsko - wiejska Łłowa - miasta	3978
gmina miejsko - wiejska Łłowa - wsie	3012
POWIAT KROŚNIENSKI	16815
gmina miejska Gubin	16815
Ludność razem	157 782
Ludność zamieszkująca miasta	109 781
Ludność zamieszkująca wsie	48 001

Źródło: GUS

2.3. Zasoby kopalin

Zasoby kopalin występujące na terenie gmin członkowskich:

Tuplice

Złóża kopalin ilastych występują w rejonie Tuplic i Drzeniowa. W obrębie złóża Tuplice udokumentowano także złóże piasków. W Jagłowicach znajduje się kopalnia kruszywa naturalnego, zajmującego pow. 15,4 ha, a na południe od wsi Gręzawa - 2,01 ha. Aktualnie nie są one eksploatowane.

Gmina Żary

Tereny gminy Żary są stosunkowo dobrze rozwiniętą bazą surowców naturalnych. Udokumentowane są przede wszystkim kruszywa naturalne, gliny ceramiczne, piaski szklarskie i węgiel brunatny.

Brody

Gmina jest uboga w surowce mineralne. Udokumentowane są złóża węgla brunatnego, kruszywa naturalnego, kredy jeziornej i torfu, złóża obecnie nie są eksploatowane.

Łęknica

Znajdują się tutaj złoża węgla brunatnego oraz ilów ogniotrwałych. Eksploatację zakończono w latach siedemdziesiątych.

Lubsko

Płytko występują ily ceramiczne, złoża obecnie nie są eksploatowane.

Jasień

Gmina posiada małe zasoby surowców mineralnych, są to gł. węgiel brunatny, ily, gliny oraz piaski, złoża obecnie nie są eksploatowane.

Miasto Żary

Udokumentowane złoża kruszywa naturalnego znajdują się przy drodze na Łęknicę, w płd. części miasta, złoża obecnie nie są eksploatowane.

Trzebień

Teren gminy jest bogaty w złoża mineralne. Występuje tu m.in. węgiel brunatny, gliny ogniotrwałe, żwiry i piaski. Obecnie eksploatowane jest kopalnia kruszywa naturalnego (seria żwirowo-piaszczysta i żwirowa) w Żarkach Wielkich.

Wymiarki

- złoża ceramiki budowlanej w Witoszynie powierzchnia około 5,7ha obecnie nie eksploatowane,
- złoża kruszywa naturalnego w rejonie wsi Lutynka pow. około 7,48 ha nie eksploatowane

Gozdnicza

W rejonie miasta wzdłuż drogi do Lipy Łużyckiej występują dwa udokumentowane, zarejestrowane i eksploatowane zasoby surowców mineralnych w postaci:

- kopalni pospolitych / ily szare górne i zielone/ jako surowiec dla produkcji ceramiki budowlanej, oraz kruszywo naturalne - zasoby 781 tys. ton
- kopalina podstawowa / ily szare dolne / jako surowiec do produkcji wyrobów kamionkowych i klinkierowych – zasoby 729 tys. ton.

Gmina Żagań

Udokumentowane złoża surowców mineralnych –piaski i żwiry w Gryżycach, Miodnicy Gorzupi, Trzebowie i Łozach. Obecnie na terenie gminy działają 3 kopalnie kruszywa. Na terenie gminy występują też złoża surowców ilastych. Są to złoża ilów w Pruszkowie oraz złoża cegielni Żagań, Żagań II.

Miasto Żagań

Udokumentowane złoża kruszywa naturalnego znajdują się na granicy administracyjnej miasta Żagań i gminy Żagań, z czego na terenie miasta Żagań znajduje się ok. 20% złóż w części północno-zachodniej. Na terenach północno-wschodnich znajdują się udokumentowane złoża ilów.

- złoża iłów Cegielni Żagań – kopalnią główną są plastyczne ily mioceńskie. W masie ilastej pojawiają się wkładki piasków drobnoziarnistych, rzadziej żwiru kwarcowego. Miąższość serii złożonej wynosi 14 m, nadkład jest o miąższości 5 m, który stanowią piaski i żwiry czwartorzędowe.
- złoża „Żagań I” – eksploatowane przez IMG Zielona Góra w kopalni Gryżyce (administracyjnie należy do gminy Żagań, obręb wiejski Gryżyce). Złoża budują osady piaszczysto –żwirowe, bardzo zróżnicowane pod względem granulo metrycznym. Występują tu piaski różnoziarniste oraz pospółka i żwiry. Nadkład, o miąższości 1,8 m stanowią piaski pylaste i gliniaste. Ogólna miąższość złoża waha się od 2,1 do 10,6 m przy czym miąższość ta wzrasta ku południu.
- złoża „Żagań II” – złoża budują osady piaszczysto-żwirowe z małymi soczewkami utworów zastoiskowych (namułki i mułki) o miąższości 0,1 – 1,1 m miąższość złoża waha się w granicach 1,5 do 15,7 m. Nadkład o średniej miąższości 1,7 m stanowią piaski pylaste i gliniaste.

łłowa

- Żaganiec 1,95 ha – kruszywo naturalne,
- Borowe – 8,12 ha ily ceramiki budowlanej,
- Łukowice (Jankowa Żagańska) – 3,4 ha plejstoceńskie ily zastoiskowe,

2.4. Gleby

Charakterystyka gleb gmin należących do ŁZG:

Brody:

Na terenie gminy występują gleby zróżnicowane gatunkowo i typologicznie w zależności od składu mechanicznego, położenia i warunków gruntowo-wodnych. Na terenach pozadolinnych wykształciły się gleby bielcowe, brunatne, brunatne wylugowane i czarne ziemie, w obniżeniach terenu o stałe lub okresowo za wysokim poziomie wody gruntowej – gleby torfowe, mułowo-torfowe i murszowo-mineralne, a w dolinach – mady. Ich charakterystykę podaje się poniżej:

- wśród gleb pozadolinnych do najlepszych, najbardziej przydatnych dla rolnictwa, należą gleby brunatne właściwe, a miejscami czarne ziemie, wytworzone z glin lekkich i średnich oraz piasków gliniastych mocnych naglinowych; są to gleby żyzne o dobrze wykształczonej warstwie próchniczej i prawidłowych stosunkach powietrzno-wodnych; zalicza się je do II – III b klasy gruntów ornych kompleksu pszennego dobrego;
- w drugiej grupie znajdują się gleby brunatne wylugowane i czarne ziemie, wytworzone z piasków gliniastych mocnych i gliniastych lekkich, płytko podścielonych glinami średnimi i pyłami ilastymi; są to gleby żyzne o prawidłowych stosunkach wodno-powietrznych, zaliczone do IVb-V klasy gruntów ornych;
- w trzeciej grupie znajdują się gleby brunatne wylugowane i czarne ziemie, wytworzone z piasków gliniastych lekkich, głęboko i średniogłęboko podścielonych glinami lekkimi; są to gleby mało żyzne, o poprawnych stosunkach powietrzno-wodnych, zaliczone do IVb-V klasy gruntów ornych;
- do czwartej grupy, najmniej przydatnych, należą gleby bielcowe i brunatne wylugowane, a miejscami czarne ziemie, wytworzone z piasków słabogliniastych

płytko i średniogłęboko podścielonych piaskami luźnymi; są to gleby mało żyzne i zbyt suche, V-VI klasy gruntów ornich, kompleksów żytniego słabego i bardzo słabego; gleby te nie są chronione przed zmianą użytkowania z rolniczego na nierolnicze.

Koncentracja najlepszych gleb pod względem przydatności dla rolnictwa ma miejsce w południowo-zachodniej części gminy. W/w cztery grupy gleb uzupełniają gleby hydrogeniczne. Wyróżnia się wśród nich gleby murszowo-mineralne, gleby torfowe i mułowo-torfowe oraz gleby dolinne, tj: mady lekkie, wytworzone z piasków gliniastych mocnych i glin lekkich i głęboko i średniogłęboko podścielonych piaskami luźnymi (kl. IIa-IVa) oraz mady lekkie i bardzo lekkie, wytworzone z piasków gliniastych, na piaskach luźnych (kl. IVb-V).

Na terenach leśnych dominują gleby bielcowe, z podtypem bielicy właściwych, wytworzone z piasków całkowitych i tworzące tzw. siedliska borowe. Na siedliskach lasowych dominującym typem są gleby brunatne z podtypami brunatnych kwaśnych. Gleby bagienne i pobagienne spotyka się na olsach. W niektórych partiach występują gleby pobagienne, z wartwą torfu dochodzącą do 1m.

Gozdnica:

Bonitacja gleb użytków rolnych wg klas przedstawia się następująco: - gleby objęte ochroną 251,0 ha w tym IIIb -16,0 ha, IVa -62,0 ha, IVb -173,0 ha, - gleby pozostałe 236,0 ha w tym V -100,0 ha. Gleby wyższych klas

tj. III i IV występują w formie 3 dużych kompleksów po stronie wschodniej miasta. Gleby niższych klas bonitacyjnych występują w części północnej i południowej.

Siedliskową charakterystykę udziału gleb poszczególnych kompleksów przydatności rolniczej cechuje:

- duży bo około 80 % udziału żytniego bardzo dobrego w przypadku gruntów rolnych,
- około 65 % udziału użytków zielonych średnich,
- dna dolin i zagłębień zajmują gleby mułowo – torfowe nadmiernie wilgotne stanowiące trwałe użytki zielone.

Obserwuje się stopniową degradację gleb. Część pól uprawnych leży od kilku lat odłogiem. Dawne tereny uprawne porośnięte są chwastami. Spada ich urodzajność, między innymi, dlatego, że nie są koszone. Stosunki wodne na łąkach ulegają pogorszeniu, zanika retencja wodna, urządzenia melioracyjne są mało użyteczne. Sady są opuszczone, zaniedbane i nie mają żadnego znaczenia produkcyjnego ani estetycznego. Erozja wodna gleb nie występuje na większą skalę. Zmniejszenie arealu użytków rolnych z tytułu ich zajęcia pod inwestycje praktycznie nie występuje od dłuższego czasu. Sytuację tę istotnie poprawiła przynależność do Unii Europejskiej i związane z tym dopłaty bezpośrednie dla rolników. Rekultywacji wymagają dotychczasowe miejsca składowania odpadów komunalnych i produkcyjnych oraz wyrobiska po kopalniach.

Miasto Gubin:

Pradolina Warszawsko-Berlińska ograniczona jest z obu stron pasmami wzgórz, wśród których charakterystyczny układ mają Wzgórza Gubińskie, osiągające wysokość 177,8 m n.p.m. W obniżeniu doliny Nysy, poza pojedynczymi połączeniami piasków rzecznych, żwirów i mad, występują obszary podmokłe, gliniaste i piaszczysto - gliniaste. Na wyżej położonych terenach doliny znajdują się obszary piaszczyste o niskim poziomie wód gruntowych.

Budowa geologiczna charakteryzuje się udziałem osadów czwartorzędowych plejstoceńskich i holoceńskich. Plejstocen reprezentowany jest przez pyły i gliny zastoiskowe, które odnaleziono na głębokości 28,0 - 5,5 m p.p.t. Na nierówno wyerodowanym przez rzekę stropie pyłów i glin zastoiskowych zalegają piaski rzeczne holoceńskie miąższości 1,4 – 6,0 m. Na stropie glin madowych stwierdzono glebę o miąższości 0,2 – 0,6 m.

Łłowa:

Gleby gminy Łłowa powstały z czwartorzędowych utworów wodnolodowcowych, morenowych i rzecznych. Charakteryzują się niewielkim zróżnicowaniem typologicznym jak i składu mechanicznego. Pod względem plonowania gleby te należą do średniej i niskiej urodzajności, zaś bonitacyjnie przynależą do IIIa - VI klasy gruntów ornych tworzących generalnie kompleksy (czwarty - żytni bardzo dobry, piąty - żytni dobry, szósty - żytni bardzo słaby). Najlepsze na omawianym terenie są gleby brunatne właściwe, a także lokalnie mady wytworzone z glin lekkich, piasków gliniastych lekkich podścielonych glinami średnimi lub ciężkimi. Są to gleby z dobrze wykształconym poziomem próchnicznym oraz o właściwych stosunkach wodno - powietrznych. Gleby te przeważnie IVa - IVb tylko miejscami IIIb klasy bonitacyjnej zaliczone są do kompleksu przydatności rolniczej żytniego bardzo dobrego. Gleby klasy IIIa występują na obszarze 5,82 ha. Przy odpowiednich zabiegach agrochemicznych (nawożenie) i agrotechnicznych osiągają wyższy stopień kultury, co daje możliwość uprawy na nich tych samych roślin co na kompleksach pszennych. Gleby te należy chronić przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze. Gleby te występują w postaci „wysp” na całym terenie gminy. Drugą grupą mniej urodzajną są to gleby tego samego typu wytworzone ze średnich piasków słabo gliniastych podścielonych piaskami luźnymi. Są to gleby mało urodzajne, nadmiernie przepuszczalne z niewielką zdolnością przepuszczania wody, dlatego też są okresowo lub stale zbyt suche. Niedobór wody staje się czynnikiem ograniczającym działanie stosowanych nawozów mineralnych. Składniki nie wykorzystane przez rośliny są szybko wymywane z gleby. Gleby te przeważnie V klasy bonitacyjnej zaliczone są do kompleksu żytniego słabego, dobór roślin uprawnych tego kompleksu jest ograniczony i sprowadza się głównie do żyta, owsa, ziemniaków, saradeli i łubinów, a plony ich zależą w dużym stopniu od ilości i rozkładu opadów. Gleby te zajmują 61% powierzchni uprawnej. Najsłabsze gleby brunatne, najmniej urodzajne zaliczone są do kompleksu żytniego bardzo słabego VI klasy bonitacyjnej. Wytworzone z piasków słabogliniastych podścielone są piaskami luźnymi. Są one ubogie w składniki pokarmowe, a jednocześnie trwale zbyt suche, dlatego stosowanie nawożenia mineralnego spowodować może nieznaczny tylko wzrost plonów. Uprawia się tu wyłącznie żyto i łubin żółty. Użytkowanie rolnicze tych gleb winno być przejściowe. Zalecane są pod zalesienie zwłaszcza w pobliżu kompleksów leśnych. Gleb tych jest stosunkowo niewiele i występują wyspowo w postaci niewielkich płatów na terenie gminy. Występujące tu użytki zielone trwałe, zostały wydzielone w dwóch grupach. W pierwszej znalazły się użytki zielone (IV klasy), występujące na czarnych ziemiach zdegradowanych, ziemiach szarych i glebach murszowo-mineralnych i murszowatych oraz na glebach mułowo-torfowych wytworzonych z piasków gliniastych mocnych i lekkich podścielonych piaskami luźnymi a także glinami ciężkimi. Stosunki wodne tych gleb nie są w pełni uregulowane, okresowo za suche lub nadmiernie uwilgotnione. Rosną tu przeważnie łąki dwukośne. Do drugiej grupy zaliczone zostały użytki zielone słabe i bardzo słabe (V - VI klasa bonitacyjna). Powstałe na glebach zbyt suchych (piaskach) lub zbyt wilgotnych. Rosną tu łąki jednokośne o niewielkiej wydajności z 1 ha. Użytki zielone zajmują znaczne powierzchnie zwłaszcza pomiędzy Łłową Żagańską a Chwalimierzem.

Jasień:

Na terenie gminy Jasień występują gleby zróżnicowane gatunkowo i topologicznie w zależności od składu mechanicznego, położenia i warunków gruntowo - wodnych. Na terenach pozadolinnych wykształciły się gleby bielicowe, brunatne, brunatne wylugowane, lokalnie czarne ziemie. W obniżeniach i w dnach basenów o stale lub okresowo wysokim poziomie wody gruntowej gleby torfowo - mułowe, torfowe i murszowo - mineralne. W dolinie rzeki Lubszy powstały mady. Gleby chronione, tj. III i IV klasy bonitacyjnej występują głównie w strefach wysoczyznowych i utworzone z utworów gliniastych. Stanowią one ponad 49 % użytków rolnych. Są to tereny najlepiej nadające się do intensyfikacji rolnictwa. Winne one być właściwie wykorzystane i chronione. Wartość gleb gminy Jasień należy ocenić jako przeciętną z dużym udziałem gleb najsłabszych. Udział poszczególnych klas bonitacyjnych przedstawia się następująco :

Powierzchnia użytków rolnych - 100 %

- Grunty III klasy 9,2 %
- Grunty IV klasy 40,5 %
- Grunty V klasy 33,3 %
- Grunty VI klasy - 17,0%

Lipinki Łużyckie:

Na terenie gminy Lipinki Łużyckie przeważają gleby bielicowe, których żyzność jest niska. Duże połacie tych gleb porastają obecnie lasy. Najniższą żyznością charakteryzują się gleby utworzone z piasków wydmowych. W strefie moren występuje glina. Gliniaste rezydwa zgromadziły się w kotlinowych obniżeniach. Wytworzyły się tam gleby brunatne o większej żyzności. W nieckach i obniżeniach dolinnych występują gleby organiczno – mineralne oraz organiczne, głównie o typach murszowych, murszowatych i torfowych. W związku z powyższym na omawianym terenie rozróżniamy następujące typy gleb:

mady piaszczyste: lekkie, średnie i ciężkie;

piaski rzeczne.

- gleby bagienne;
- gleby mułowo – bagienne;
- gleby bielicowe piaszkowe wykształcone z piasków luźnych, słabo gliniastych i gliniastych;
- gleby bielicowe utworzone z gliny zwałowej oraz z piasków naglinionych i naitłowych: lekkie i średnie;

Słabą żyzność tutejszych gleb potwierdza klasyfikacja jakości gruntów według klas bonitacyjnych. Gleby o najwyższym wskaźniku bonitacji występują w sołectwach: Górka, Pietrzyków i Sieciejów (ponad 50 % gleb w klasie III i IV), zaś o wskaźniku najsłabszym w miejscowościach: Piotrowice i Suchleb (poniżej 10 % gleb w III i IV klasie).

Lubsko:

Na terenie gminy występują gleby bielicowe i pseudobielicowe, brunatne wylugowane i czarne ziemie zdegradowane. W obrębie dolin i obniżeń występują gleby torfowe i torfowo . mułowe.

Łęknica:

Analizowany obszar leży w obrębie glebowo – rolniczym Regionu łódzkiego. Gleby na tym obszarze wytworzyły się głównie na podłożu osadów polodowcowych i holoceńskich. Na analizowanym obszarze występują gleby madowe i gleby bielcowe. W większości są to gleby kwaśne lub bardzo kwaśne. Grunty III i IV klasy bonitacyjnej a więc objęte szczególną ochroną zajmują powierzchnie ok. 68 ha, co stanowi – 70 % całej powierzchni gruntów ornych i użytków zielonych.

Trzebień:

Na terenie gminy Trzebień występują gleby zróżnicowane gatunkowo i typologicznie, w zależności od składu mechanicznego, położenia i warunków gruntowo – wodnych. Charakterystyczną cechą jest, że poszczególne typy występują na małych obszarach i są rozmieszczone w postaci bogatej mozaiki, nie tworzą dużych kompleksów. Na terenach pozadolinnych wykształciły się gleby bielcowe, brunatne, brunatne wylugowane i czarne ziemie. W obniżeniach terenu o stałe lub okresowo za wysokim poziomie wody gruntowej – gleby torfowe, mułowo – torfowe i murszowo – mineralne, a w dolinach mady. Gleby pozadolinne zostały podzielone na cztery grupy przydatności dla rozwoju intensyfikacji rolnictwa.

Tuplice:

Na terenie gminy występują gleby zróżnicowane gatunkowo i typologicznie, w zależności od składu mechanicznego, położenia i warunków gruntowo – wodnych. Charakterystyczną cechą jest, że poszczególne typy występują na małych obszarach i są rozmieszczone w postaci bogatej mozaiki, nie tworzą dużych kompleksów. Na terenach pozadolinnych wykształciły się gleby bielcowe, brunatne, brunatne wylugowane i czarne ziemie. W obniżeniach terenu o stałe okresowo na wysokim poziomie wody gruntowej – gleby torfowe, mułowo – torfowe i murszowo – mineralne, a w dolinach mady. Gleby pozadolinne zostały podzielone na cztery grupy przydatności dla rozwoju intensyfikacji rolnictwa.

Wymiarki:

Gleby w obszarze gminy charakteryzują się niewielkim zróżnicowaniem pod względem typologicznym jak i składu mechanicznego. Przeważają gleby średnio i nisko urodzajne, bonitacyjnie mieszczące się w podziale klas IVa – VI, tworząc kompleksy: żytne bardzo dobre, żytne dobre, żytne słabe i żytne bardzo słabe.

Gmina Żary:

Na terenie gminy Żary występują gleby bardzo zróżnicowane gatunkowo i typologicznie, w zależności od położenia i warunków gruntowo – wodnych. Na terenach pozadolinnych wykształciły się gleby bielcowe, brunatne, brunatne wylugowane i czarne ziemie. W obniżeniach terenu, o stałe lub okresowo za wysokim poziomem wody gruntowej – gleby torfowe, mułowo – torfowe i murszowo – mineralne, a w dolinach - mady. Gleby pozadolinne zostały podzielone na pięć grup przydatności dla rozwoju i intensywności rolnictwa. Do najlepszych i najbardziej przydatnych zaliczono gleby brunatne wylugowane, wytworzone z piasków gliniastych mocnych, z glin lekkich i średnich. Są to gleby żyzne o dobrze wykształconej warstwie próchniczej i prawidłowych stosunkach powietrzno – wodnych.

Zaliczone zostały do III a – III b klasy gatunków ornyc. Są odpowiednie pod uprawę pszenicy i buraków cukrowych. Takie same gleby, lecz stale lub okresowo nadmiernie uwilgotnione, to gleby IV a –IV b klasy gruntów ornyc, kompleksu zbożowo – pastewnego mocnego. Możliwa jest na nich uprawa : owsa, jęczmienia jarego, buraków pastewnych, brukwi, rzepy oraz roślin pastewnych, koniczyny, kapusty pastewnej i żywokostu pastewnego. W trzeciej grupie znajdują się gleby bielcowe, brunatne wylugowane i miejscami czarne ziemie (zdegradowane), wytworzone z piasków gliniastych płytko podścielonych glinami lekkimi i średnimi. Są to gleby żyzne o prawidłowych stosunkach powietrzno – wodnych. Zaliczone do III b – IV a klasy gruntów ornyc, kompleksu żytniego bardzo dobrego. Są one odpowiednie pod uprawę: żyta , owsa, kukurydzy na ziarno i zieloną masę, gryki, prosa, ziemniaków, pszenicy ozimej, jęczmienia, roślin pastewnych i motylkowych. Do czwartej grupy zaliczono gleby bielcowe, brunatne wylugowane i czarne ziemie wytworzone z piasków naglinionych. Są to gleby mało żyzne, o poprawnych stosunkach powietrzno – wodnych. Zaliczone do IV b – V klasy gruntów ornyc, odpowiednie do uprawy : żyta, owsa, kukurydzy, gryki, prosa, ziemniaków, marchwi pastewnej, rzepy, gorczycy , maku, słonecznika i lnu. Do ostatniej, piątej grupy zaliczono gleby bielcowe i brunatne wylugowane , wytworzone z piasków całkowitych . Są to gleby nie zaliczane do grupy żyznych i zbyt suche. Wchodzą w skład V – VI miejscami IV b klasy gruntów ornyc, słabych kompleksów żytnich, na których można uprawiać ziemniaki i żyto. W obniżeniach terenu o stale lub okresowo za wysokim poziomie wody gruntowej wytworzyły się gleby hydrogeniczne. Wyróżniono wśród nich murszowo – mineralne, gleby torfowe i mułowe – torfowe. Gleby murszowe wytworzyły się na piaskach luźnych w warunkach okresowego nadmiernego uwilgotnienia. Są to gleby słabe, IV – V klasy użytków zielonych. Gleby torfowe i mułowo – torfowe wytworzyły się w warunkach stałego nadmiernego uwilgotnienia. Są to słabe użytki zielone o charakterze trwałym, zaliczone do V klasy. Do gleb dolinnych zaliczono mady lekkie wytworzone z glin lekkich i piasków gliniastych mocnych, podścielonych piaskami luźnymi. Są to gleby żyzne stale lub okresowo nadmiernie uwilgotnione, zaliczone do IV klasy użytków zielonych.

Gmina Żagań:

warunków gruntowo wodnych. Na terenach pozadolinnych wykształciły się gleby bielcowe, brunatne właściwe, brunatne wylugowane i czarne ziemie: w obniżeniach terenu o stale lub okresowo za wysokim poziomie wody gruntowej – gleby torfowe, mułowo torfowe i murszowo mineralne, a w dolinach mady. Gleby pozadolinne zostały podzielone na 4 grupy przydatności dla rozwoju i intensyfikacji rolnictwa. Do najlepszych, najbardziej przydatnych zaliczono gleby brunatne właściwe wytworzone z glin lekkich i średnich z wkładkami glin ciężkich, miejscami piasków gliniastych mocnych naglinowych. Są to gleby żyzne, o dobrze wykształconej warstwie próchniczej i prawidłowych stosunkach powietrzno – wodnych. Zaliczone do IIIa-IIIb klasy, kompleksu pszennego dobrego, są odpowiednie dla uprawy pszenicy, buraków cukrowych, rzepików (ozimy i jary) konopii oraz wyki siewnej. Są przydatne dla intensyfikacji rolnictwa i sadownictwa. W drugiej grupie znajdują się gleby brunatne właściwe, wytworzone z piasków gliniastych lekkich płytko podścielonych glinami. Są to gleby żyzne o prawidłowych stosunkach powietrzno – wodnych, zaliczone do IIIb-IVa klasy gruntów ornyc. Gleby te, kompleksu żytniego, owsa, kukurydzy na ziarno i zieloną masę, gryki, prosa, ziemniaków, pszenicy ozimej, jęczmienia, roślin pastewnych i motylkowych. Są przydatne dla intensyfikacji rolnictwa i sadownictwa. Do trzeciej grupy należą gleby bielcowe i brunatne kwaśne wytworzone z różnych piasków podścielonych

głęboko i średnio głęboko glinami oraz piasków z przewarstwieniami gliny. Są to gleby małożyźne o poprawnych stosunkach powietrzno – wodnych zaliczone do IVa-IVb klasy gruntów ornych. Gleby te kompleksu żytniego słabego i żytniego dobrego są odpowiednia dla uprawy: żyta, owsa, kukurydzy na ziarno i zieloną masę, gryki, prosa, ziemniaków, marchwi pastewnej, rzepy, gorczycy białej i czarnej, maku, słonecznika oleistego, lnu oleistego i włóknistego, tytoni lekkich, peluszek, wyki kosmatej, łubinu żółtego, wąskolistnego i białego. Do czwartej grupy, najmniej przydatnych, należą gleby brunatne kwaśne i brunatne wylugowane wytworzone z piasków słabogliniastych i gliniastych lekkich płytko i średnio głęboko podścielonych piaskami luźnymi. Są to gleby małożyźne i zbyt suche, V-VI miejscami IVb klasy gruntów ornych, kompleksów żytniego słabego i bardzo słabego, przydatne dla uprawy: ziemniaków, żyta, wyki kosmatej, łubinu żółtego, przelotu pospolitego. Gleby te nie są chronione przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze. W obniżeniach terenu o stałe lub okresowo za wysokim poziomie wody gruntowej wytworzyły się gleby hydrogeniczne. Wyróżniono tu gleby murszowo – mineralne, gleby torfowe i mułowo – torfowe. Gleby murszowe wytworzyły się na piaskach luźnych w warunkach okresowego nadmiernego uwilgocenia. Są to gleby małożyźne V-VI klasy użytków zielonych lub V klasy gruntów ornych. W użytkowaniu polowym są zaliczone do kompleksu zbożowo – pastewnego słabego przydatnego do uprawy: żyta, owsa, ziemniaków, buraków pastewnych, marchwi pastewnej, bulwy rzepy, grochu polnego i motylkowych roślin pastewnych. Gleby te nie są chronione przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze. Gleby torfowe o mułowo – torfowe wytworzyły się w warunkach stałego nadmiernego uwilgocenia. Są to słabe i średnie użytki zielone o charakterze trwałym zaliczone do IV-V klasy.

Wśród gleb dolinnych wyróżniono dwie grupy przydatności dla rolnictwa wśród gruntów ornych i dwie wśród użytków zielonych. W pierwszej grupie znajdują się mady lekkie wytworzone z piasków mocnych i glin lekkich napiaskowych. Są to gleby żyzne, które w zależności od stosunków powietrzno wodnych użytkowane jako grunty orne lub użytki zielone. Na glebach tych IIIb-IVa klasy, kompleksów żytniego dobrego i bardzo dobrego można uprawiać: żyto, owies, kukurydzę na ziarno i zieloną masę, grykę proso, ziemniaki, pszenicę ozimą, jęczmień, rośliny pastewne i motylkowe. W przypadku nadmiernego nawilgocenia są to dobre i średnie użytki zielone III-IV klasy o charakterze trwałym. Mady lekkie i bardzo lekkie wytworzone z piasków gliniastych na piaskach luźnych to gleby małożyźne o zróżnicowanych i zmiennych stosunkach wilgotnościowych. Użytkowane jako grunty orne V-VI miejscami IVb klasy, zaliczone są do kompleksów żytniego słabego i bardzo słabego, na których można uprawiać: ziemniaki, żyto, wykę kosmatą, łubin żółty, przelot pospolity. W przypadku nadmiernego uwilgocenia są to słabe użytki zielone V-VI klasy o charakterze trwałym. Gleby te nie są chronione przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze.

Miasto Żary:

Gleby gminy charakteryzują się dużą różnorodnością, w zależności od położenia i warunków gruntowo-wodnych. W obniżeniach dolinnych rzek wykształciły się gleby torfowe, torfowo-mułowe, murszowo-mineralne i mady. Gleby brunatne, brunatne wylugowane i bielcowe występują z kolei na terenach wyżej położonych. Na terenie gminy dominują gleby V i VI klasy bonitacyjnej. Gleby najwyższej II klasy to zaledwie kilkanaście ha. Również gleby klasy III i IV zajmują niewielki procent powierzchni gruntów ornych. Jakość gleb znajdujących się w granicach administracyjnych miasta Żary jak i całego powiatu żarskiego określono na podstawie badań Stacji Chemiczno-Rolniczej Oddział w Gorzowie Wielkopolskim,

prowadzonych w okresie od stycznia 2001 r. do lipca 2003 r. Wykazały one, że najwięcej występuje gleb o odczynie kwaśnym (37%) i lekko kwaśnym (29%), a najmniej o odczynie zasadowym (1%).

Miasto Żagań:

Na analizowanym terenie, w obrębie obszarów użytkowanych rolniczo, występują w przeważającej części gleby klasy V i VI, niewielkie enklawy gruntów rolnych klasy III i IV oraz użytki zielone (łąki i pastwiska nadrzeczne). Można przyjąć, że użytki rolne w obszarze miasta to przede wszystkim ogrody przydomowe, sady, pracownicze ogrody działkowe oraz nadrzeczne kompleksy łąk i pastwisk, w części stanowiące polder zalewowy rzeki Bóbr.

2.5. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Rzeki płynące przez obszar Łużyckiego Związku Gmin należą do zlewni Nysy Łużyckiej i do zlewni Bobru (wschodnia część). Ciek wodne w poszczególnych gminach przedstawiono w Tabeli 6. Główne ciek obszaru Łużyckiego Związku Gmin to: Nysa Łużycka, Bóbr, Lubsza (dopływ Nysy Łużyckiej).

Charakterystyka cieków poszczególnych gmin:

Gmina Żary:

Gmina Żary położona jest w dorzeczu dwóch rzek: Lubszy i Bobru, przy czym linia wododziałowa biegnie mniej więcej środkiem obszaru w kierunku N-S. Zachodnia część gminy odwadniana jest przez system niewielkich dopływów i rowów melioracyjnych Lubszy. Część wschodnia - przez Bóbr (częściowo poprzez Czerną). Rzeka Lubsza bierze swój początek w rejonie Olbrachtowa i stanowi fragment zachodniej granicy gminy, zaś rzeka Bóbr wraz ze swoją doliną położona jest w odległości od 1 do kilku kilometrów od wschodniej granicy gminy. Dopływy jednej jak i drugiej rzeki są niewielkie i prowadzą stosunkowo nieduże ilości wody. Niemniej jednak wystarcza to na zasilanie kompleksów stawów hodowlanych, zwłaszcza tych położonych w rejonie Miłowic, Rościc i Janikowa. Należy stwierdzić, iż zatrzymanie wód powierzchniowych na terenie gminy jest bardzo pożądane.

Gmina Żagań

Głównymi rzekami na obszarze gminy, zaliczanymi do cieków podstawowych są:

- rzeka Bóbr – lewy dopływ Odry;
- rzeka Kwisa - lewy dopływ Bobru;
- ciek Doły - prawobrzeżny dopływ Bobru. Dopływa do niego na północ od Pożarowa. Ciek o ogólnej długości 6,83 km, płynący na całej długości na terenie gminy. Powierzchnia zlewni przy ujściu wynosi (wg obliczeń własnych) około 9,0 km². Ciek generalnie jest uregulowany;
- ciek Kociński Potok - prawobrzeżny dopływ rzeki Brzeźniczanki, wpływa do niej na terenie gminy Brzeźnica. Całkowita długość ciek wynosi 11,294 km. Ciek bierze swój początek na północ od wsi Nieradza i na terenie gminy Żagań płynie w kierunku

północnym na długości 5 874,0 m. Powierzchnia zlewni na granicy gminy wynosi (wg obliczeń własnych) około 7,0 km²;

- ciek Łomina - prawobrzeżny dopływ rzeki Kwisy, dopływa do niej w rejonie mostu w Trzebowie. Ciek bierze swój początek w rejonie Pruszkowa i na całej długości (4,30 km) płynie na terenie gminy. Powierzchnia zlewni przy ujściu wynosi (wg własnych obliczeń) około 3,5 km².

Miasto Gozdnicza:

Wody powierzchniowe reprezentowane są przez małe strumyki, ciek i stawy. Przez miasto przepływa ciek o nazwie Czernica, którego źródło znajduje się na południe od miasta na terenie Borów Dolnośląskich. Ciek ten jest dopływem rzeki Czernej wchodzącej w skład dorzecza rzeki Bóbr. W części północno-zachodniej wyróżnia się ciek o nazwie Pienia. Oba cieki charakteryzują się zmiennym poziomem wód, a ich brzegi zarastają roślinnością. Do rowów melioracyjnych odprowadzane są wody pokopalniane. Na terenie starego wyrobiska wyróżnia się zbiornik wodny o wymiarach 200,0 m x 50,0 m, średniej głębokości 6,0 m i pojemności 40 000,0 m³. Jakość wód pokopalnianych pozwala je zaliczyć do II klasy czystości.

Miasto Gubin:

Gubin położony jest w rozległej dolinie Nysy Łużyckiej, u jej zbiegu z Lubszą stanowiącej fragment rozległej pradoliny Warszawsko-Berlińskiej. Nysa Łużycka, główna oś ekologiczna terenów miasta i jego otoczenia stanowi ciek wodny I stopnia, płynący w korycie ujętym od strony wschodniej i zachodniej wałami przeciwpowodziowymi. Tereny zalewowe, położone poza obszarem miasta mają średnio 250 m szerokości, zaś w jego obrębie szerokość ta znacznie się zmniejsza, gdyż zabudowa dochodzi tu bezpośrednio do rzeki. Przepływy średnie wynoszą w Nysie 31 m³/s, minimalne 5,6 m³/s a maksymalne 8,75 m³/s. Na Nysie znajdują się trzy elektrownie wodne: w Gubinie oraz w pobliskich Gross Gastrose i Griesen. Inne ważne cieki wodne w obszarze miasta to Lubsza (po stronie polskiej) ze średnim przepływem 3,8 m³/s oraz Czarny Potok (po stronie niemieckiej).

Iłowa:

Obszar gminy Iłowa w całości położony jest w obrębie dorzecza Bobru (całkowita powierzchnia 5876,1 km²), będącego lewym dopływem rzeki Odry. Dorzecze Bobru reprezentowane jest tu przez dorzecze Czernej Wielkiej (całkowita powierzchnia 949,4 km²), będącej lewym dopływem Bobru. Największym ciekim powierzchniowym w rejonie gminy jest rzeka Czarna Wielka, przepływająca z południa na północ, generalnie wzdłużwschodnich granic gminy. Obszar źródłkowy Czernej Wielkiej znajduje się na wysokości około 285 m n.p.m., na północ od miejscowości Henryków Lubański w mezoregionie Pogórza Izerskiego. Na obszar gminy Czarna Wielka wpływa w jej południowo – wschodnich krańcach, na południowy – wschód od miejscowości Klików, na wysokości około 142 m n.p.m., a opuszcza gminę na jej północno – zachodnich krańcach, przy granicy z miastem Żagań, na wysokości około 102 m n.p.m. Do Bobru uchodzi w północnej części Żagania na wysokości 92,9 m n.p.m. Całkowita długość rzeki wynosi 71,9 km z czego około 25 km w rejonie gminy Iłowa. Na całej długości Czarna Wielka płynie niemal równoległe do Kwisy w odległości około 3 – 10 km na zachód od niej

W rejonie gminy Iłowa Czarna Wielka przyjmuje wiele dopływów. Do jej prawobrzeżnych dopływów należą Olsza (całkowita powierzchnia dorzecza 47,7 km²) oraz Gnilica (całkowita powierzchnia dorzecza 31,8 km²). Rzeka Olsza przepływa południkowo pomiędzy Czarną Wielką (na wschód od niej) a Gnilicą (na zachód od niej) wzdłuż wschodnich granic gminy. Obszar źródłiskowy Olszy, powstający z połączenia kilku leśnych strug, znajduje się na wysokości około 155 m n.p.m., tuż przy południowo – wschodnich krańcach gminy, w rejonie rozległych kompleksów leśnych. Górna część zlewni Olszy, położona na obszarze piasków rzecznych, jest pozbawiona stałych cieków. Do Czernej Wielkiej Olsza uchodzi w rejonie wsi Czarna na wysokości około 116 m n.p.m. Gnilica, wypływająca podobnie jak Olsza w rejonie kompleksów leśnych na wysokości około 140 m n.p.m., przepływa południkowo pomiędzy Olszą a Kwisą. W rejonie gminy znajduje się tylko jej ujściowy odcinek. Do Czernej Wielkiej uchodzi pomiędzy Czarną a Żagańcem na wysokości około 109 m n.p.m.

System lewobrzeżnych dopływów Czernej Wielkiej jest bardziej rozbudowany. Należą do niego rzeki: Ziębina (całkowita powierzchnia dorzecza 88,0 km²), Czarna Mała (całkowita powierzchnia dorzecza 354,8 km²), Łubianka i Czerwona Woda. Ziębina, podobnie jak większość cieków w rejonie wschodnich granic gminy, przepływa południkowo z południa na północ. Jej obszar źródłiskowy znajduje się na wysokości około 170 m n.p.m. pomiędzy Starym Węglińcem a Jagodzinem. Ziębina płynie pomiędzy Czarną Wielką (na zachód od niej) a Czarną Małą (na wschód od niej). Na terenie gminy Iłowa znajduje się tylko jej ujściowy odcinek zlokalizowany na wschód od Klikowa. Do Czernej Wielkiej uchodzi na wysokości około 129 m n.p.m.

Czarna Mała wypływa na Pogórze Izerskim w rejonie wsi Godzieszów, na wysokości około 235 m n.p.m., zaledwie kilka km na północ od źródeł Czernej Wielkiej. Przepływając z południa na północ, równoległe do Czernej Wielkiej, do gminy wpływa w rejonie Zalewu Klików na wysokości około 134 m n.p.m. W granicach gminy przepływa przez Klików oraz Iłowę, a do Czernej Wielkiej uchodzi poniżej Iłowej na wysokości około 117 m n.p.m. W obrębie dorzecza Czernej Małej odwodnienie jest organizowane przez gęstą sieć cieków należących do dorzeczy jej dwóch lewych dopływów, to jest Gumnicy (całkowita powierzchnia dorzecza 40,0 km²) i Czernicy (całkowita powierzchnia dorzecza 348,4 km²). Gumnica przepływa poza granicami gminy. Zlewnia Czernicy położona jest w północno – zachodniej części Borów Dolnośląskich (południowo – zachodnia część gminy). Sieć wodna w jej zlewni jest gęsta i zawikłana. Zlewnia Czernicy łączy się za pośrednictwem rowów ze zlewnią Nysy Łużyckiej. Czernica wypływa w rejonie wsi Lipna na zachód od Gozdnicy na wysokości około 155 m n.p.m. W granice gminy Iłowa wpływa na wysokości 133 m n.p.m., na wschód od Borowego, następnie przepływa z południowego – zachodu na północny – wschód pomiędzy wsiami Borowe oraz Chwalimierz i Kolonia Borowe, dalej przepływa przez Czyżówek, a do Czernej Małej uchodzi w północno – zachodniej części miasta Iłowa na wysokości 120,5 m n.p.m. W granicach gminy rzeka Czernica przyjmuje liczne dopływy. Lewobrzeżne dopływy Czernicy, to jest Otwiernica i Głozyna, odwadniają południowy skłon Wzniesień Żarskich. Otwiernica (obszar źródłiskowy położony około 180 m n.p.m.) uchodzi do Czernicy powyżej Chwalimierza (około 130 m n.p.m.), a Głozyna (obszar źródłiskowy położony około 160 m n.p.m.) w Czyżówku (około 124 m n.p.m.). Pomędzy nimi do Czernicy uchodzą także Międzylesie i Bagienna, które są zdecydowanie mniejszymi ciekami. Wszystkie lewobrzeżne dopływy Czernicy w granicach gminy spływają z północy na południe. Prawobrzeżne dopływy Czernicy, to jest licząc od zachodu: Pienia, Wykroty i

Łbienie, swój obszar źródłiskowy mają w strefie granicznej pomiędzy mikroregionami Równiny Gozdnickiej i Równiny Węglinieckiej, a więc w rejonie południowych granic gminy, na wysokości około 150 – 160 m n.p.m. Pienia wpływa do Czernicy powyżej stawów hodowlanych na zachód od Borowego (około 130 m n.p.m.), Wykroty pomiędzy Borowem a Czyżówkiem (124,9 m n.p.m.), zaś Łbienie w łłowej, tuż przed ujściem Czernicy do Czernej Małej (około 121 m n.p.m.). Wszystkie prawobrzeżne dopływy Czernicy w granicach gminy spływają z południa na północ.

Łubianka, podobnie jak Czerwona Woda, płynie równoleżnikowo z zachodu na wschód, odwadniając południową część Wzniesień Źarskich i tym samym północno – zachodnią część gminy. Obszar źródłiskowy tych rzek znajduje się na wysokości około 175 – 180 m n.p.m. W rejonie gminy Łubianka przepływa przez: Jankową Źagańską, Szczepanów, Wilkowisko i Źaganiec. Do Czernej Wielkiej uchodzi poniżej Źagańca na wysokości około 106 m n.p.m. Przez Konin Źagański przepływa Pława – prawy dopływ Łubianki, uchodząca do niej powyżej Źagańca. W rejonie gminy łłowa znajduje się tylko ujściowy odcinek Czerwonej Wody, przepływającej równolegle do Łubianki, na północ od niej. Czerwona Woda uchodzi do Czernej Wielkiej tuż przy granicy gminy z miastem Źagań na wysokości około 102 m n.p.m.

Na terenie gminy łłowa występują także liczne wody powierzchniowe stojące. Istniejące zbiorniki są wyłącznie pochodzenia antropogenicznego. W dorzeczach Czernicy (na wschód od Borowego oraz pomiędzy Czyżówkiem i łłową), Czernej Małej (na północ od łłowej) i Ziębiny (na wschód od Klikowa oraz na południe od Kowalic) występują kompleksy stawów hodowlanych. Licznie występują także małe, leśne zbiorniki retencyjne (np.: Zalew Klików na południe od Klikowa) czy wypełnione wodą wyrobiska poeksploatacyjne (rejon Jankowej Źagańskiej).

Tabela 3. Gmina łłowa – jednolite części wód powierzchniowych.

Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP	Typ JCWP	Status JCWP	Region wodny
PLRW60001816853	Czarna Wielka od źródła do Ziębiny	Potok nizinny żwirowy	silnie zmieniona część wód	Środkowej Odry
PLRW60002016899	Czarna Wielka od Ziębiny do Bobru	Rzeka nizinna żwirowa	naturalna część wód	
PLRW60001816874	Olsza	Potok nizinny żwirowy	silnie zmieniona część wód	
PLRW60001816876	Gnilica	Potok nizinny żwirowy	silnie zmieniona część wód	
PLRW600018168679	Czarna Mała do Czernicy	Potok nizinny żwirowy	silnie zmieniona część wód	
PLRW600018168549	Ziębina	Potok nizinny żwirowy	silnie zmieniona część wód	
PLRW6000181686899	Czernica	Potok nizinny żwirowy	silnie zmieniona część wód	

PLRW60001816889	Łubianka	Potok nizinny żwirowy	silnie zmieniona część wód	
PLRW60001816894	Czerwona Woda	Potok nizinny żwirowy	silnie zmieniona część wód	

Tabela 4. Gmina Iłowa – scalone części wód powierzchniowych.

Kod SCWP	Nazwa SCWP	Nazwa JCWP	Region wodny	Dorzecze
SO0615	Czarna Wielka od źródła do Ziębiny włącznie	Czarna Wielka od źródła do Ziębiny	Środkowej Odry	Odry
		Ziębina		
SO0616	Czarna Mała i Czernica	Czarna Mała do Czernicy		
		Czernica		
SO0617	Czarna Wielka	Czarna Wielka od Ziębiny do Bobru		
	od Ziębiny do Bobru	Olsza		
		Gnilica		
		Łubianka		
		Czerwona Woda		

Sieć hydrograficzna obszaru gminy jest w wielu miejscach zagmatwana wskutek występowania bardzo licznych połączeń rowami melioracyjnymi, prowadzonych często wzdłuż linii dróg leśnych. Na znacznym obszarach rowy melioracyjne tworzą ilościowo przeważający element struktury odwodnienia powierzchniowego. Stopień komplikacji strukturalnej jest powiększany wskutek występowania licznych stawów, wyposażonych zwykle w doprowadzalniki i odprowadzalniki wody. Tereny mokradeł, licznie występujących w gminie, w wielu przypadkach stanowią ewidentne strefy bifurkacji ku drobniejszym podsystemom struktury sieci odwodnienia. Zjawisko to jest niejednokrotnie wzmacniane przez istniejące rowy melioracyjne, kierujące odpływ z takich stref w różnych kierunkach. Lokalne rzeki mają tu reżim opadowo – roztopowy. Typowe okresy wezbrań to marzec – wezbrania roztopowe oraz okres od maja do lipca – wezbrania opadowe.

Pomimo dominacji leśnego kierunku zagospodarowania terenu struktura sieci hydrograficznej obszaru gminy została w poważnym stopniu zmieniona antropogenicznie – w przewadze melioracjami leśnymi. W infrastrukturze zagospodarowania wód powierzchniowych istnieją tu ponadto groble ograniczające obiekty stawowe, zabudowa techniczna koryt (np.: Czarna Mała, Czernica) oraz obiekty hydrotechniczne regulujące przepływ (cały rejon dorzecza Czernej Wielkiej).

Łączna powierzchnia gruntów pod wodami powierzchniowymi płynącymi wynosi 79,7029 ha, a pod wodami stojącymi (w tym stawami) 246,1924 ha, co stanowi odpowiednio 0,52 % i 1,60 % ogólnej powierzchni gminy.

Jasień:

Teren gminy leży w zlewni rzeki Lubszy, prawobrzeżnego dopływu Nysy Łużyckiej, uchodzącego do niej w rejonie Gubina. Rzeka z zasadzie nie występuje ze swojego koryta. Rzeka Lubsza stanowiąca główną oś hydrograficzną posiada cały szereg dopływów w postaci małych cieków, natomiast w dużych obniżeniach istnieje gęsta sieć rowów melioracyjnych. Z jej ważniejszych dopływów, w gminie należy wymienić Ług, prawy dopływ Lubszy (północna część gminy).

Lipniki Łużyckie:

Sieć hydrograficzna jest bogata i dobrze rozwinięta, choć większość cieków prowadzi swoje wody okresowo. Gmina Lipniki Łużyckie leży w górnych biegach rzek: Lubszy i Skrody, które wypływają ze Wzgórz Żarskich. Obie rzeki swoje źródła mają na terenie sąsiedniej gminy wiejskiej Żary. Wododział między nimi przebiega z północnego – zachodu na południowy wschód. Północną część gminy odwadnia rzeka Lubsza, przepływająca przez wsie: Lipniki Łużyckie, Brzostową i Sieciejów. Natomiast Skroda odwadnia południową oraz zachodnią część gminy. Okolice Pietrzykowa, w północno – zachodniej części gminy, odwadniane są przez dopływ rzeki Tymienicy, która wpada do Lubszy poniżej Lubska. Szerokość doliny rzeki Lubszy wynosi na południu gminy od 100 do 200 m, zaś na północy od 300 do 400 m. Natomiast dno doliny rzeki Skrody ma szerokość około 100 m.

Lubsko:

Główną rzeką w gminie jest Lubsza, która płynie w południowej części gminy ze wschodu na zachód. Jest to prawy dopływ Nysy Łużyckiej. Jest to typowa rzeka nizinna o długości 62,50 km, której źródła znajdują się na zachód od Żar. Przez teren gminy przepływają także takie ciekі jak: Tymienica, Ług, Wieprzyk, Granica, Kurka, Równia, Golec i Rytwina, wszystkie stanowiące dopływ Lubszy. Na 6,5 km rzeki w Pleśnie znajduje się wodowskaz, który kontroluje zlewnie o pow. 814 km². Charakterystyczne przepływy rzeki Lubszy w przekroju Pleśna wynoszą:

- najniższy niski przepływ – 0,330 m³/s,
- średni przepływ – 3,77 m³/s,
- najwyższy wysoki przepływ – 31,40 m³/s.

Łęknica:

Cały obszar położony jest w zlewni rzeki Nysa Łużycka, która jest rzeką płynącą z południa na północ wzdłuż zachodniej granicy analizowanego terenu. Nysa Łużycka jest lewobrzeżnym dopływem Odry. Jest to rzeka o charakterze górskim i cechuje ją przewaga wezbrań letnich nad wiosennymi. Pomniejsze rzeki to Skróda stanowiąca południową granicę obszaru, Łęknica oraz liczne drobne bezimienne ciekі niosące niewielkie ilości wody z terenu wysoczyzny.

Miasto Żary:

Sieć wód powierzchniowych na Wysoczyźnie Żarskiej jest słabo rozwinięta. Wynika to z jej wododziałowego położenia; rozdziela ona zlewnie Nysy Łużyckiej i Bobru. Na terenie miasta największym ciekіem jest Złota Struga, która uchodzi w rejonie Żagania do rz. Czarnej, będącej lewobrzeżnym dopływem Bobru. Przez Kunice Żarskie przepływa potok Czerwona Woda, który również uchodzi do rz. Czarnej. Kolejnym ciekіem wodnym płynącym w granicach administracyjnych Żar jest występująca w północnej części miasta rzeka Żarka,

stanowiąca także dopływ Bobru. Opisane cieki odwadniają niemal cały obszar miasta, należąc tym samym do zlewni Bobru. Jedynie niewielki fragment terenu zlokalizowany na północno zachodnim skraju miasta, na północ od szosy w kierunku wsi Sieniawa Źarska, odwadniany jest przez bezimienny potok płynący ku zachodowi i uchodzący do Lubszy - dopływu Nysy Łużyckiej. W obrębie gminy Źary o statucie miejskim występują nieliczne zbiorniki wód powierzchniowych. Są to małe akwenty wodne, zlokalizowane przy ciekach wodnych, głównie we wschodniej i północnej części miasta.

Miasto Źagań:

Sieć hydrograficzną analizowanego terenu stanowi rzeka Bóbr, największy lewobrzeżny dopływ Odry. Bóbr bierze swój początek we wschodniej części Karkonoszy na wysokości 780 m.n.p.m., skąd przez Kotlinę Jeleniogórską i pogórze Kaczawskie wpływa na Nizinę Śląską. W rejonie Źagania rzeka dzieli się na dwa ramiona, a jej wody są podpiętrzane. Ramię wschodnie jest utworzone sztucznie. Do Bobru na terenie miasta wpada rzeka Czarna (jeden z największych lewobrzeżnych dopływów Bobru), a także dość duży ciek Złota Struga, zwany też Smródką. Dopływy prawobrzeżne są niewielkie i są kojarzone z systemem melioracyjnym obszarów rolniczych. Główne cieki na terenie miasta (Bóbr, Czarna, Złota Struga) eksploatowane są jako urządzenia melioracji podstawowej.

Trzebień:

Rejon gminy położony jest w dorzeczu rzeki Odry i w całości powierzchniowo przynależy do zlewni rzeki Nysy Łużyckiej o pow. 2 046 km², która wraz z prawobocznym niewielkim dopływem – rzeką Skrodą o zlewni 219,2 km² tworzy podstawową oś hydrograficzną gminy. Rzeka Nysa Łużycka, lewobrzeżny dopływ rzeki Odry, w obrębie gminy stanowi jednocześnie zachodnią granicę gminy, jak i granicę państwa. Płyne w kierunku północnym i na całym odcinku prawego brzegu jest obwałowana, prowadzi wody pozaklasowe nie odpowiadające normom. Wspominany jej prawoboczny dopływ, Skroda, jest rzeką o stosunkowo niewielkim przepływie średnim 1,15 m³/s w kierunku NE – SW. Już poza granicami gminy łączy się z Nysą Łużycką. Prowadzi wody II klasy czystości i zasila między innymi stawy rybne. Poza w/w rzekami sieć hydrograficzna gminy jest stosunkowo gęsta. Składają się na nią, niewielkie, na ogół bezimienne cieki oraz liczne rowy melioracyjne. Sieć wód płynących uzupełniają 99 zbiorniki wodne, z czego 41 to stawy rybne hodowlane, 21 stawy wędkarskie, 8 zbiorniki p. pożarowe, 5 zbiorniki retencyjne i aż 23 wyrobiska pokopalniane, głównie węgla brunatnego, często z zakwaszoną i zasiarczoną pozbawioną biologicznego życia wodą.

Tuplice:

Obszar gminy należący do zlewni Nysy Łużyckiej odwadniany jest w kierunku północnym. Głównym ciekim jest rzeka Rzeczyca, dopływ Lubszy, stanowiąca oś hydrograficzną wschodniej części gminy. Południowo – zachodnia część gminy odwadniana jest w kierunku północno – zachodnim szeregiem bezimiennych cieków, wśród których jest rz. Jeziorna, również dopływ Lubszy.

Wymiarki:

Obszar gminy odwadniany jest przez szereg bezimiennych cieków spływających z obszarów morenowych do cieków Przełęk, będącego dopływem Czernicy. Połączenie dwu cieków płynących z rejonu wsi Lutynki (Otwiernica) i Witoszyna Górnego stworzyło możliwość

utworzenia w okolicy Wymiarek systemu stawów hodowlanych. Sieć hydrograficzna w obszarze Wzniesień Żarskich jest uzupełniona siecią rowów melioracyjnych. Wyraźnie uboższa pod względem hydrograficznym jest południowa część gminy, stanowiąca obszar Borów Dolnośląskich.

Brody:

Głównym ciekim przepływającym przez teren gminy jest odcinek Nysy Łużyckiej, oraz jej prawobrzeżnego dopływu rzeki Lubsza. Mniej znaczącymi ciekami są cieki: Strąg, Werdawa (Wodra, Kolna), Ilna, Jeziorna, Golec, Zworzec, Widzina.

Na terenie gmin zrzeszonych występują następujące jeziora i zbiorniki wodne małej retencji:

- Gmina Łęknica - 3 jeziora oraz szereg pokopalnianych zbiorników wchodzących w skład „Pojezierza antropogenicznego”,
- Miasto Żary – brak naturalnych zbiorników wodnych,
- Jasień - brak naturalnych zbiorników, 14 zbiorników sztucznych (stawy rybne, przeciwpożarowe, pokopalniane) – o łącznej pow. 5,36 ha,
- Gmina Lubsko - 29 zbiorników małej retencji,
- Gmina Brody - 22 zbiorniki: 6 zbiorników p.pożarowych (1,42 ha), 16 zbiorników retencyjnych,
- Gmina Lipinki Łużyckie - w zlewni Skrody znajduje się duży kompleks stawów rybnych, eksploatowany przez Gospodarstwo Rybacki (Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych),
- Gmina Trzebiel - 99 zbiorników wodnych: 41 stawów rybnych, 21 stawów wędkarskich, 8 zbiorników p.pożarowych, 5 zbiorników retencyjnych, 1 kąpielisko, 23 wyrobiska pokopalniane.
- Gmina Tuplice - 40 zbiorników wodnych: 9 stawów hodowlanych, 13 stawów wędkarskich, 8 zbiorników retencyjnych, 4 zbiorniki pożarowe, 5 zbiorników niezagospodarowanych, 1 basen kąpielowy,
- Gmina Żary - na terenie gminy (zwłaszcza w pld. części) występują zbiorniki wypełnione wodą, po dawnych wyrobiskach kopalnianych, o wielkości od ułamka do kilku hektarów.

Wody podziemne

Wody podziemne występujące na tym terenie związane są z czwartorzędowymi i trzeciorzędowymi poziomami wodonośnymi. Wody w utworach czwartorzędowych związane są z :

- obszarem wysoczyzny morenowej; - poziom wodonośny stanowią utwory piaszczysto-żwirowe, średnia wydajności ujęć: 2-26 m³,
- obszarem dolin rzecznych; - średnia wydajności ujęć: 18-103 m³.

2.6. Ochrona przyrody

Obszary Natura 2000

Obszar Natura 2000 „Las Żarski”

Nazwa obszaru: Las Żarski

Kod obszaru: PLH080070

Powierzchnia: 1245,13 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

obszar specjalnej ochrony siedlisk(Dyrektywa Siedliskowa)

Opis:

Obszar obejmuje kompleks kwaśnych buczyn niżowych, kwaśnych dąbrów i lasów łęgowych zlokalizowanych na kulminacji moreny czołowej zlodowacenia środkowopolskiego stadiu Warty, z najwyższym punktem – Górą Żarską 227 m n.p.m. Najlepiej (typowo) wykształcone zbiorowiska *Luzulo pilosae*-Fagetum zajmują prawie 210 ha - co stanowi 17 % obszaru. W południowej części obszaru znajdują się liczne stanowiska kumaka nizinnego. Ciekawostką są reliktowe stanowiska jodły na krańcach jej zasięgu.

Nazwa obszaru: Wilki Nad Nysą

Kod obszaru: PLH080044

Powierzchnia: 12 226,92 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

obszar specjalnej ochrony siedlisk(Dyrektywa Siedliskowa)

Opis:

Jest to zwarty kompleks leśny o powierzchni 12 230,34 ha, będący fragmentem Borów Dolnośląskich, położony na prawym brzegu Nysy Łużyckiej. Obszar „Wilki nad Nysą” położony jest w obrębie terasy Pradoliny Wrocławsko–Magdeburgskiej oraz stożka napływowego Nysy Łużyckiej. Przepływa tu wiele większych i mniejszych cieków wodnych, między innymi Czernica. Przeważają gleby bielicoziemne, a na siedliskach żyzniejszych występują gleby brunatne. Obecnie na skutek osuszania, przeważają tu bory świeże. Pozostałością licznych kiedyś borów bagiennych są fragmenty podtopione i torfowiska. Drzewostany gospodarcze zdominowane są przez sosnę (93 %), natomiast dąb, brzoza, olsza i inne drzewa liściaste zajmują niewiele ponad 2 % powierzchni obszaru. W podszycie przeważa jałowiec, a w runie borówki i wrzos. Obszar „Wilki nad Nysą”, z uwagi na położenie w obrębie Borów Dolnośląskich (największego zwartego kompleksu leśnego w tej części kraju), stanowi fragment bardzo istotnego obszaru występowania wilka *Canis lupus* w Polsce Zachodniej. Jego atutem jest bezpośrednie sąsiedztwo obszaru Natura 2000 „Truppenübungsplatz Oberlausitz”, leżącego po stronie niemieckiej, chroniącego siedliska niemieckiej populacji wilka. Razem obszary te służą jako siedlisko jedynej, jak na razie niemiecko – polskiej populacji wilka składającej się z 5 watah (około 30 osobników). Obszar „Wilki nad Nysą” stanowi terytorium jednej z tych watah, o liczebności 6 – 8 osobników (1,1 % populacji krajowej gatunku). Uwarunkowania przyrodnicze terenu, zwartość drzewostanów, stosunkowo duża powierzchnia młodników,

znaczące zagęszczenia dzikich zwierząt kopytnych, porównywalne, a nawet większe od zagęszczeń w najważniejszych ostojach tego gatunku we wschodniej części kraju i w Karpatach, decyduje o bardzo dobrej przydatności tego terenu jako obszaru stałego bytowania i rozmnażania się wilków. Wymienione czynniki, a także bliskość niemieckiej populacji wilka i łączność poprzez sieć korytarzy migracyjnych z populacją w Puszczy Rzepińskiej i Puszczy Świętokrzyskiej oraz populacjami źródłowymi we wschodniej Polsce, gwarantuje przetrwanie bytującej tu populacji wilka, a także jej rozwój poprzez tworzenie się kolejnych osiadłych watah w sąsiedztwie obszaru. Ze względu na znaczną odległość od zwartego zasięgu wilka, ostoja ta odgrywa bardzo ważną rolę w procesie rekolonizacji przez ten gatunek innych lasów zachodniej Polski. Obszar „Wilki nad Nysą”, wraz z obszarami „Wrzosowiska Przemkowskie” i „Wrzosowiska Świętoszowsko – Ławszowskie” chroni część najistotniejszych siedlisk wilka w Borach Dolnośląskich. Obecnie populacja w całych Borach Dolnośląskich stanowi 2,5 % populacji krajowej wilka. Ponadto w obszarze nad ciekami występuje dość licznie wydra. Spośród nietoperzy obserwowano tu nocka dużego, nocka łydkowłosego, mopka, nocka rudego i borowca wielkiego. W obszarze stwierdzono też rzadkie gatunki bezkręgowców: trzępę zieloną, zalotkę większą, modraszka telejusa i nausitous. Z ciekawszych gatunków ptaków występuje tu orzeł bielik i żuraw. W obszarze przeważają drzewostany gospodarcze, zdominowane przez sosnę. Powierzchnię około 149 ha zajmują siedliska z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Z roślin chronionych stwierdzono tu między innymi występowanie trzech gatunków rosiczki: rosiczki okragłolistnej (*Drosera rotundifolia*), długolistnej (*Drosera angelica*) i pośredniej (*Drosera intermedia*) oraz widłaczka torfowego (*Lycopodiella inundata*).

Nazwa obszaru: Bory Dolnośląskie

Kod obszaru: PLB020005

Powierzchnia: 172 093,39 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

obszar specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia)

Opis:

Obszar położony w dorzeczu Odry o łącznej powierzchni 172093 ha stanowi jeden z największych kompleksów leśnych Polski. Główną rzeką jest Bóbr i jego liczne dopływy. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana, przeważają tereny równinne. Południkowo przecinają je doliny rzek. Występują tu zwarte drzewostany sosnowe z ubogim runem, które stanowi wrzos i borówka. W podszycie występuje jałowiec i żarnowiec. Panującym gatunkiem jest sosna, domieszkowo występuje dąb, brzoza, buk oraz jodła i świerk. W bardziej żyznych rejonach występują bory mieszane i lasy liściaste (fragmenty buczyn i grądów). Doliny rzeczne stanowią enklawy z bardziej bujną i wielowarstwową roślinnością. Urozmaicenie stanowią także liczne stawy rybne. Niektóre z nich są porośnięte szuwarami, natomiast część jest pozbawiona roślinności wskutek ich renowacji. Występuje tu co najmniej 19 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 9 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1 % populacji krajowej (C6) następujących gatunków ptaków: bielik (PCK), bocian czarny, cietrzew (PCK), dzięcioł zielonosiwy, głuszec (PCK), kania czarna (PCK), rybitwa czarna, sóweczka (PCK), włośchatka (PCK); w stosunkowo wysokiej liczebności (C7) występuje kania ruda (PCK) i żuraw. Jest to najważniejsza ostoja bielika, cietrzewia i głuszca w Polsce południowo –

zachodniej. Stwierdzono tu także jedne z największych liczebności włośchatki i sóweczki w porównaniu z innymi ostojami krajowymi. Liczebności tych sów dochodzą tu do 80 par lęgowych

Parki krajobrazowe

Park Krajobrazowy „Łuk Mużakowa”

Data utworzenia formy ochrony przyrody:

- Rozporządzenie Nr 20 Wojewody Lubuskiego z dnia 27 września 2001 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego o nazwie „Łuk Mużakowa”. / Dz. Urz. Województwa Lubuskiego Nr 96, poz. 689/.
- Rozporządzenie Nr 24 Wojewody Lubuskiego z dnia 15 listopada 2004 r. o zmianie rozporządzenia Nr 20 Wojewody Lubuskiego z dnia 27 września 2001 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego o nazwie „Łuk Mużakowa” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 91 poz. 1360).

Położenie geograficzne i administracyjne

Park krajobrazowy położony jest na terenie powiatu żarskiego w gminach:

- Brody,
- Tuplice
- Trzebiel
- Łęknica
- Przewóz.

Powierzchnia z wyszczególnieniem form własności i rodzajów gruntów:

- powierzchnia parku ogółem - 18.200,00 ha w tym:
 - gm. Brody 600,00 ha 3,30 %
 - gm. Tuplice 2 991,00 ha 16,43 %
 - gm. Trzebiel 11.650,00 ha 64,01 %
 - m. Łęknica 1 188,00 ha 6,53 %
 - gm. Przewóz 1.771,00 ha 9,73 %

Park obejmuje tereny położone w południowej części województwa lubuskiego, w strefie pogranicza z Niemcami o cennych wartościach przyrodniczych, historycznych i kulturowych. Obszar Parku pokrywa się z zasięgiem Łuku Mużakowskiego, formy geologicznej, znanej też jako Łużycki Wał Graniczny. Łuk ten ma kształt podkowy otwartej ku północy, o dł. ok. 40 km i szerokości 3-4 km. Nysa Łużycka dzieli Łuk na dwie części w jednym z piękniejszych parków przypałacowych w Europie w m. Łęknica. Na obszarze Parku występuje znaczna ilość stawów w wyrobiskach po odkrywkowej eksploatacji węgla brunatnego oraz pożwirowych. Historycznie omawiany teren leży na pograniczu Górnych i Dolnych Łużyc. Burzliwe dzieje pogranicza sprawiły, że tereny te jak i zamieszkująca je ludność przechodziły zmienne koleje losów.

Rezerwaty przyrody

Rezerwat Przyrody „Wrzosiec”

Data i akt prawny obejmujący rezerwat ochroną: Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. Nr 11/70).

Rodzaj – FI (florystyczny), typ – EE (różnych ekosystemów), podtyp – It (lasów i torfowisk).

Położenie:

Województwo - lubuskie

Powiat - Żary

Gmina - Lipinki Łużyckie

Obr. ewidencyjny - Grotów.

Właściciel, zarządzający: Skarb Państwa, N-ctwo Wymiarki.

Powierzchnia pod ochroną: 64,96 ha

Dz. nr, nr: 29L – 3,60 ha, 30L – 28,60 ha, 31L – 32,76 ha.

Opis przedmiotu poddanego ochronie:

Rezerwat położony jest pośród lasów Nadleśnictwa Wymiarki. Obszar rezerwatu jest wybitnie płaski o niezdecydowanym kierunku spływu. Brak infiltracji wglębnej prowadzi do wtórnego zabagnienia gleby, niekorzystnego dla rozwoju lasu i wytwarzania się ubogich kwaśnych zbiorowisk z dużą ilością torfowców, trzęślicy, bagna zwyczajnego, borówki bagiennnej innych zbliżonych ekologicznie roślin. Ze względu na duże wymagania siedliskowe wrzośca należy utrzymywać wysoki poziom wód gruntowych. Zespół Molinio - Pinetum jest dobrze wykształcony poprzez szatę roślinną runa leśnego, w której najczęstsze są: Molinia coerulea, Polytrichum commune. Występuje tu 7 gat. drzew: sosna zwyczajna, brzoza gruczołkowata, brzoza omszona, dąb szypułkowy, olcha czarna, olsza szara, jarząb pospolity.

Cel ochrony:

Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu z wrzoścem bagiennym (Erica tetralix).

Miejsce i data ogłoszenia aktu:

Obwieszczenie Wojewody Lubuskiego z dnia 16 stycznia 2002 r. w sprawie ustalenia rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r. /Dz. Urz. Nr 12, poz. 144/. Proponowany do obszaru sieci Natura 2000 pn. „Wrzośce w Borach Dolnośląskich”

Posiada plan ochrony:

Rozporządzenie Nr 15 Wojewody Lubuskiego z dnia 26 marca 2004 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony rezerwatu Przyrody o nazwie „Wrzosiec” – (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 19 z 29.03.2004 r., poz. 335).

Rezerwat Przyrody: „Nad Młyńską Strugą”

Data i akt prawny obejmujący rezerwat ochroną:

Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu

Drzewnego z dnia 15 lipca 1970 r. , Nr.... (M.P. Nr 25 z 1970 r., poz. 207).

Rodzaj: L (leśny), typ – EL (leśny i borowy), podtyp - Imn (lasów mieszanych nizinnych).

Położenie:

Województwo - lubuskie

Powiat - Żary

Gmina - Przewóz

Obr. ewidencyjny - Dąbrowa Łużycka

Miasto - Łęknica.

Właściciel, zarządzający: Skarb państwa, N-ctwo Wymiarki, N-ctwo Lipinki.

Powierzchnia pod ochroną: 132,56 ha

Gm. Przewóz – dz. nr 200L – 5,35 ha w zarządzie N-ctwa Wymiarki.

Miasto Łęknica – 127,21 ha dz. nr, nr: 339L – 16,23 ha, 344L – 22,31 ha, 345L – 32,14 ha, 352L –

5,61 ha, 353L – 23,27 ha, 354L – 27,65 ha w zarządzie N-ctwa Lipinki.

Opis przedmiotu poddanego ochronie:

Rezerwat otoczony jest od strony północnej rzeczką Skródą, od zachodu, południa i wschodu lasami. Stanowi go fragment charakterystycznego lasu naturalnego mieszanego z bogatym runem właściwym dla borów bukowo-dębowych. Typ siedliskowy- gospodarczy Bk - Db, Lśw. Na całej partii poddanej pod ochronę przeważa buk i dąb. Występuje także sosna, lipa, wiąz, modrzew, grab, jarzębiny, klon, jodła, świerk, pojedynczo dąb, buk w II klasie wieku. W podszycie występują: bez, jarzębina, świerk, kruszyna, osika, dąb pokrywający 55% powierzchni. Zwarcie umiarkowane, miejscami przerywane i przechodzące w luźne. Teren lekko falisty, miejscami równy. Gleba brunatna, piaski luźne przemieszane z płytką próchnicą. Na piaskach gliniastych lekkich z domieszką żwiru świeżego. W runi występują: paproć orlica, śmiełek darniowy, borówka czernica, turzyce, kosmatka, fiołek, sałatanik leśny, szczawik zajęczy, narecznica malina.

Cel ochrony:

Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych drzewostanów łęgowych i bukowych naturalnego pochodzenia.

Miejsce i data ogłoszenia aktu:

Obwieszczenie Wojewody Lubuskiego z dnia 16 stycznia 2002 r. w sprawie ustalenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r. / Dz. Urz. Woj. Lub.Nr 12, poz. 144/. Proponowany do obszaru sieci Natura 2000 pn. „Łęgi nad Nysą Łużycką”.

Rezerwat Przyrody: „Uroczysko Węglińskie ”

Data i akt prawny obejmujący rezerwat ochroną:

Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 19 lutego 1987 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. Nr 7/87, poz. 55).

Rodzaj: L (leśny), typ – EL (leśny i borowy), podtyp – Imn (lasów mieszanych nizinnych).

Położenie:

Województwo - lubuskie

Powiat - Krosno Odrzańskie

Gmina - Gubin

Obr. ewidencyjny - Mielno

Powiat - Żary

Gmina - Brody

Obr. ewidencyjny - Suchodół

Właściciel, zarządzający: Skarb Państwa, N-ctwa Gubin.

Powierzchnia pod ochroną: 6,82 ha

Dz. nr , nr: 237/1L – 1,82 ha, 238/4L – 4,12 ha, 238/3L – 0,40 ha gm. Gubin Dz. nr 238/2L – 0,48 ha gm. Brody.

Opis przedmiotu poddanego ochronie:

Na geomorfologię rejonu rezerwatu podstawowy wpływ miało zlodowacenia bałtyckie. Teren rezerwatu znajduje się na pagórkach czołowomorenowych. Przeważają gleby brunatne wylugowane i gleby brunatne wylugowane oglejone. W rezerwacie wyróżnia się dwa zespoły roślinne Potentillo albae-Quercetum (światlista dąbrowa), Calamagrosti- Quercetumpetraeae scam (acidofilna dąbrowa). W rezerwacie występuje 10 gat. drzew. Spośród nich 2 występują jako panujące, jest to dąb szypułkowy i świerk pospolity, 5 gat. wchodzi w skład drzewostanów jako gat. współpanujące lub domieszkowe. Są to: buk zwyczajny, sosna pospolita, , olsza czarna, brzoza brodawkowata, modrzew europejski. # gat. występują w drzewostanach pojedynczo lub sporadycznie, są to klon zwyczajny i jawor oraz kruszyna pospolita.

Cel ochrony:

Zachowanie naturalnego, wielogatunkowego starodrzewu z licznym udziałem dębów pomnikowych.

Miejsce i data ogłoszenia aktu:

Obwieszczenie Wojewody Lubuskiego z dnia 16 stycznia 2002 r. w sprawie ustalenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r. / Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 12, poz. 144/. Proponowany do sieci Natura 2000 pn. „Jeziora Brodzkie”.

Posiada plan ochrony:

Rozporządzenie Nr 8 Wojewody Lubuskiego z dnia 15 kwietnia 2003 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony rezerwatu Przyrody o nazwie „Uroczysko Węglińskie” – (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 23 z 17.04.2003 r., poz. 452).

Rezerwat Przyrody: „Żurawno”

Data i akt prawny obejmujący rezerwat ochroną:

Rozporządzenie Nr 19 Wojewody Lubuskiego z dnia 20 kwietnia 2006 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz.. Woj. Lub. Nr 28 poz. 586).

Rodzaj: L (leśny), półnaturalnych). typ – PBf (biocenotyczny), podtyp – bp (biocenozy naturalnych i półnaturalnych)

Położenie:

Województwo - lubuskie

Powiat - Żary

Gmina - Lubsko, Tuplice, Brody

Obr. ewidencyjny - dz./nr 563 – 16,89 ha, dz./nr 585 – 1,50 ha położone w granicach

obrębów ewidencyjnych Dłużek, gm Lubsko, dz./nr: 371 – 1,69 ha, dz./nr 372 – 1,79 ha, dz./nr 394– 0,54 ha położone w granicach obrębów ewidencyjnych Nowa Rola w gminie Tuplice oraz dz./nr 989 – 0,47 ha leżąca w granicach obrębów ewidencyjnych Jezioro Wysokie, gm. Brody.

Właściciel zarządzający: Skarb Państwa w zarządzie N-ctwa Lubsko.
Powierzchnia pod ochroną: 22,88 ha.

Opis przedmiotu poddanego ochronie:

Rezerwat „Żurawno” leży w dolinie niewielkiej rzeki Rzeczycy, stanowiąc mozaikę różnych środowisk –wodnych, bagiennych, i leśnych. Wśród zajmujących ponad 2/3 rezerwatu fitocenoz leśnych dominują lasy łąkowe i grądowe. Jezioro Żurawno zasilane jest przez dopływający od wschodu niewielki ciek. Na terenie rezerwatu oznaczono 124 gatunki roślin naczyniowych należących do 51 rodzin. Wśród stwierdzonych gatunków roślin na uwagę zasługuje przede wszystkim pióropusznik strusi / *Matteuccia struthiopteris*/ występujący tu licznie w ilości ok. 800 – 1200 egzemplarzy w pięciu większych i kilku mniejszych skupieniach. W obrębie jeziora dominują różne fitocenozy szuwara trzcinowego, od najuboższych, budowanych wyłącznie przez trzcinę, po bardziej zróżnicowane, z udziałem pałki, turzyc i roślin dwuliściennych. Na terenie rezerwatu występuje bardzo bogata fauna reprezentowana przez wiele cennych grup bezkręgowców, ryb, ssaków, płazów oraz gadów. Cel ochrony: Zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych fragmentu leśnego ekosystemu nizinnego ze stanowiskami rzadkich gatunków roślin i zwierząt.

Miejsce i data ogłoszenia aktu prawnego:

rozporządzenie Nr 19 Wojewody Lubuskiego z dnia 20 kwietnia 2006 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 28 z dnia 27.04.2006 r. poz. 586)
Proponowany obszar do sieci Natura 2000 pn. „Uroczyska Borów Zasięckich”.

Rezerwat Przyrody: „Mierkowskie Suche Bory”

Data i akt prawny obejmujący rezerwat ochroną:

Rozporządzenie Nr 20 Wojewody Lubuskiego z dnia 20 kwietnia 2006 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 31 poz. 649).

Rodzaj: L (leśny), typ – PBf (biocenotyczny), podtyp – bp (biocenozy naturalnych i półnaturalnych).

Położenie:

Województwo - lubuskie,

Powiat - Żary,

Gmina - Lubsko

Obr. ewidencyjny - dz./nr 259 – 7,86 ha, 248 – 22,94 ha, 260 – 16,03 ha położone w granicach obrębów ewidencyjnych Osiek oraz dz./nr 321 – 16,49 ha, 335 – 20,16 ha, 338 – 18,93 ha, 322 – 13,82 ha, 334 – 15,17 ha leżące w granicach obrębów ewidencyjnych Mierków.

Właściciel zarządzający: Skarb Państwa w zarządzie N-ctwa Lubsko.
Powierzchnia pod ochroną: 131,40 ha.

Opis przedmiotu poddanego ochronie:

Rezerwat leży w odległości około 7 km na północny zachód od Lubska. Rezerwat leży na granicy dwóch krain przyrodniczo – leśnych, Krainy III Wielkopolsko- Pomorskiej, Dzielnicy 6 Pojezierza Lubuskiego oraz Krainy V Śląskiej, Dzielnicy 1 – Równin Dolnośląskich. Obszar w całości leży w głębi dużego kompleksu leśnego będącego w zarządzie N- ctwa Lubsko. Rezerwat stanowi kompleks częściowo odsłoniętych wydm śródlądowych. Najwyższym punktem rezerwatu jest tzw. Białogóra o wysokości bezwzględnej 86,5 m n. p. m., będąca jednocześnie jednym z najwyższych punktów w okolicy i doskonałym punktem widokowym. Pozostałe wały wydmowe biegają przeważnie na wysokościach 70 – 75 m n. p. m., dolinki schodzą do poziomu poniżej 65 m n. p. m. Na terenie rezerwatu stwierdzono występowanie zaledwie 26 gatunków roślin naczyniowych należących do 16 rodzin. Najliczniej reprezentowane rodziny to trawy i złożone, oraz wrzosowate. Jeden stwierdzony na terenie rezerwatu gatunek Aster ożota – Aster linosyris należy do zagrożonych i ginących w Wielkopolsce i na Pomorzu.

Stwierdzono występowanie 7 gatunków mchów charakterystycznych dla środowisk borowych i suchych. Lista stwierdzonych gatunków porostów liczy 12 taksonów. Zróżnicowanie zbiorowisk roślinnych projektowanego rezerwatu jest niewielkie. Szczyty wydm zajmują skrajnie ubogie murawy szczotlichowe, z jedynym gatunkiem rośliny naczyniowej – szczotlichą siwą oraz obfitym występowaniem mchów i porostów. Największą powierzchnię zajmują suche bory w typie borów chrobotkowych, również z bardzo skąpym runem. Na omawianym terenie stwierdzono występowanie wiele gatunków rzadkich i ginących owadów, szczególnie w grupie chrząszczy kózkowatych.

Cel ochrony:

Zachowanie szerokiego spektrum ekosystemów borowych, od ubogich muraw napiaskowych i suchych borów porastających kompleks wydm śródlądowych, po bory świeże i wilgotne, wraz ze specyficzną chronioną fauną i florą.

Miejsce i data ogłoszenia aktu prawnego:

Rozporządzenie Nr 20 Wojewody Lubuskiego z dnia 20 kwietnia 2006 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 31 z dnia 10.05.2006 r. poz. 649).
Proponowany obszar do sieci Natura 2000 pn. „Mierkowskie Wydmy”.

Rezerwat Przyrody: „Mokradła Gubińskie”

Data i akt prawny obejmujący rezerwat ochroną:

Zarządzenie nr 11/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 01 marca 2011r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody o nawie „Gubińskie Mokradła” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego 2011r. nr 30 poz. 605 z dnia 10 marca 2011r.)

Rodzaj: FN (faunistyczny), typ – PFn (faunistyczny), podtyp – pt (ptaków)

Ze względu na główny typ ekosystemu: różnych ekosystemów (EE), podtyp rezerwatu przyrody: lądowych ekosystemów nieleśnych (In).

Położenie:

Województwo - lubuskie,

Powiat - krośnieński,

Gmina - Gubin

Obr. Ewidencyjny - dz./nr 16 – 63,6392 ha, 19/2 – 36,1627 ha położone w obszarze miejskim Gubin, obręb 1

Powierzchnia pod ochroną: 99,8019 ha.

Opis przedmiotu poddanego ochronie:

Obiekt, położony w granicach administracyjnych Miasta Gubina, zajmuje powierzchnię 99,8019 i chroni populacje ptaków wodnych i błotnych oraz ich siedliska.

Rezerwat zlokalizowany na południe od granicy Krzesińskiego Parku Krajobrazowego, a położony w bezpośredniej bliskości Gubina, teren pełnił w przeszłości funkcję poligonu.

Celem utworzenia rezerwatu jest ochrona ptaków i ich siedlisk. Ogółem stwierdzono tu występowanie 116 gatunków ptaków. Ponad 100 z nich to gatunki odbywające tu lęgi lub prawdopodobnie lęgowe.

Prawie 50 spośród stwierdzonych gatunków ptaków to gatunki zagrożone bądź rzadkie, zasługujące na specjalną uwagę i ochronę. Ponad 20 z nich to gatunki chronione w Unii Europejskiej, wymienione w załączniku I do Dyrektywy Ptasiej UE. Są to: batalion, bąk, bielik, błotniak stawowy, bocian biały i czarny, czapla biała, derkacz, kropiatka, zielonka, dzięcioł czarny, gąsiorek, jarzębatka, kania czarna, kania rdzawa, łabędź krzykliwy, rybitwa czarna, lerka, łabędź krzykliwy, rożeniec, zimorodek i żuraw. Dla co najmniej 8 z nich - bąka, derkacza, kropiatki, gąsiorka, jarzębatki, rybitwy czarnej, zielonki i żurawia - obszar rezerwatu stanowi ważne miejsce lęgów.

Miejsce i data ogłoszenia aktu prawnego:

Zarządzenie nr 11/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 01 marca 2011r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody o nawie „Gubińskie Mokradła” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego 2011r. nr 30 poz. 605 z dnia 10 marca 2011r.)

Obszary Chronionego Krajobrazu

Obszar Chronionego Krajobrazu „Las Żarski”

Obszar Chronionego Krajobrazu „Las Żarski” ma powierzchnię 2 360 ha. Został on powołany do życia dnia 9 sierpnia 2003 roku, w celu ochrony kompleksu kwaśnych buczyn niżowych, kwaśnych dąbrów i lasów łęgowych.

Obszar Chronionego Krajobrazu „30 A - Zachodnie okolice Lub ska”

Obszar Chronionego Krajobrazu „30 A - Zachodnie okolice Lub ska” ma powierzchnię 17 536 ha. Został on powołany do życia dnia 9 sierpnia 2003 roku. Obejmuje on swoim zasięgiem gminy: Brody, Gubin, Lipinki Łużyckie, Lub ska, Tuplice.

Obszar Chronionego Krajobrazu „30B - Wschodnie okolice Lubuska”

Obszar Chronionego Krajobrazu „30B - Wschodnie okolice Lubuska” ma powierzchnię 7 907 ha. Został on powołany do życia dnia 9 sierpnia 2003 roku. Obejmuje on swoim zasięgiem gminy: Nowogród Bobrzański, Żary, Jasień, Lubsko.

Obszar Chronionego Krajobrazu "Bory Dolnośląskie"

Obszar Chronionego Krajobrazu "Bory Dolnośląskie" ma powierzchnię 26 223 ha. Został on powołany do życia dnia 17 lutego 2005 roku, w celu ochrony niewielkiego fragmentu Borów Dolnośląskich w pobliżu południowej granicy byłego województwa zielonogórskiego.

Zespoły Przyrodniczo – Krajobrazowe

Zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Wąwozy”

Data i akt prawny obejmujący rezerwat ochroną:

Uchwała Rady Gminy Brody Nr XXII/167/12 z dnia 29.11.2012 r.

Położenie:

Województwo - lubuskie

Powiat - Żary

Gmina - Lubsko

Obręb – Jeziory Wielkie

Właściciel zarządzający: Skarb Państwa w zarządzie N-ctwa Lubsko.

Powierzchnia pod ochroną: 64,35 ha

Opis przedmiotu poddanego ochronie:

Celem ustanowienia jest ochrona wyjątkowo cennych fragmentów krajobrazu naturalnego i kulturowego, dla zachowania jego wartości przyrodniczych, kulturowych i estetycznych.

Użytki ekologiczne

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody na miano użytków ekologicznych zasługują pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów środowisk, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne „oczka wodne”, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nie użytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, itp. Użytki ekologiczne są formą stosunkowo nową, wprowadzoną do polskiego prawodawstwa po raz pierwszy w 1991 roku. Wykaz użytków ekologicznych na terenie ŁZG zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 5. Użytki ekologiczne na terenie ŁZG.

Nazwa użytku ekologicznego (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Data utworzenia	Pow. [ha]	Gmina	Opis lokalizacji	Forma własności, rodzaj gruntów	Sprawujący nadzór nad obszarem	Opis
ROSICZKA	21.12.2012 r.	0,64	Brody	N-ctwo Lipinki, L-ctwo Olszyna oddz. 2a	Skarb Państwa N-ctwo Lipinki	N-ctwo Lipinki	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
ŚRÓDLEŚNE OCZKA	21.12.2012 r.	3,87	Brody	N-ctwo Lubsko, L-ctwo Nowa Rola oddz. 170, 171	Skarb Państwa N-ctwo Lubsko	N-ctwo Lubsko	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
BAGNA PRZY ROSOCHATYCH SOSNACH	21.12.2012 r.	8,16	Brody	N-ctwo Lubsko, L-ctwo Nowa Rola oddz. 78	Skarb Państwa N-ctwo Lubsko	N-ctwo Lubsko	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
RUSKIE STAWY -	21.12.2012 r.	27,15	Brody	N-ctwo Lubsko, L-ctwo Nablótka oddz. 87, 113	Skarb Państwa N-ctwo Lubsko	N-ctwo Lubsko	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
MOCZARY –	21.12.2012 r.	2,49	Brody	N-ctwo Gubin, L-ctwo Suchodół oddz. 251y	Skarb Państwa N-ctwo Gubin	N-ctwo Gubin	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
ŻURAWIE BAGNA -	25.02.2003 r.	5,27	Brody	N-ctwo Lubsko, L-ctwo Nowa Rola oddz. 107h	Skarb Państwa N-ctwo Lubsko	N-ctwo Lubsko	Stanowisko legowe żurawia i stanowisko występowania roślin objętych ochroną ścisłą
BAGNO przy OLCHACH	25.02.2003r	2,55	Brody	N-ctwo Lubsko, L-ctwo Marianka oddz. 198f	Skarb Państwa N-ctwo Lubsko	N-ctwo Lubsko	Stanowisko legowe żurawi i miejsce rozrodu żmii zygzakowatej
BAGNO	25.02.2003 r.	1,62	Brody	N-ctwo Lubsko, L-ctwo Gręzawa oddz. 211d	Skarb Państwa N-ctwo Lubsko	N-ctwo Lubsko	Bagno, miejsce występowania rosiczki okrągłolistnej (łanowo)
WIERZBY przy NYSIE	25.02.2003 r.	0,67	Brody	N-ctwo Lubsko, L-ctwo Zasięki oddz. 422b	Skarb Państwa N-ctwo Lubsko	N-ctwo Lubsko	Miejsce legowe ptaków

MOKRADŁA –	25.02.2003 r.	5,43	Brody	N-ctwo Lubsko, L-ctwo Zasięki oddz. 468d	Skarb Państwa N-ctwo Lubsko	N-ctwo Lubsko	Miejsce lęgowe ptaków, występowanie żurawiny błotnej, i wrzosu tworzącego łąny
ŻEKIECIOWA DĄBROWA -		0,72	Brody	N-ctwo Lubsko, L-ctwo Starosiedle oddz. 137d	Skarb Państwa N-ctwo Lubsko	N-ctwo Lubsko	Miejsce lęgowe ptaków, gleby glejbielicowe, murszaste utworzone z piaku luźnego, pokrywa zadarniona.
TOKOWISKO	02.12.2014 r.	6,65	Gozdnica	N-ctwo Wymiarki, obszar byłego poletka łowieckiego	Skarb Państwa N-ctwo Wymiarki	N-ctwo Wymiarki	Zachowanie populacji wrzośca bagiennego i bagna zwyczajnego
Skarpa moreny czołowej - bez nazwy		0,62	Gubin Miasto	Teren przedszkola nr 1 przy ul. Piastowskiej 20	Gmina Gubin o statusie miejskim	Burmistrz Gubina	Skarpa moreny czołowej
Skarpa moreny czołowej – bez nazwy	19.09.1995 r.	3,00	Gubin Miasto	Skarpa między ul. Stromą a ul. Piastowską oraz między ul. Woj. Polskiego i ul. Zwycięstwa	Gmina Gubin o statusie miejskim	Burmistrz Gubina	Skarpa moreny czołowej
Skarpa moreny czołowej – bez nazwy	19.09.1995 r.	0,50	Gubin Miasto	teren byłego Amfiteatru oraz teren skarpy przy budynku siedziby "Euroregionu" ul. Pistowska	Gmina Gubin o statusie miejskim	Burmistrz Gubina	Skarpa moreny czołowej
Skarpa moreny czołowej – bez nazwy	19.09.1995 r.	3,0	Gubin Miasto	Park „Waszkiewicza” przy ul. Królewskiej łącznie ze skarpią między tym parkiem a ulicami Piastowską i Grunwaldzką (u podnóża kościółka)	Gmina Gubin o statusie miejskim	Burmistrz Gubina	Skarpa moreny czołowej
Skarpa moreny czołowej – bez nazwy	19.09.1995 r.	2,50	Gubin Miasto	Teren starego cmentarza przy ul. Królewskiej z wyłączeniem terenu użytkowanego na boisko szkolne.	Gmina Gubin o statusie miejskim	Burmistrz Gubina	Skarpa moreny czołowej

Skarpa moreny czołowej – bez nazwy	19.09.1995 r.	1,15	Gubin Miasto	Teren ul. Kresowej – wawóz zielony od ul. Rycerskiej do ul. Repatriantów Obr. 3 miasta Gubina	Gmina Gubin o statusie miejskim	Burmistrz Gubina	Skarpa moreny czołowej, wawóz zielony
Skarpa moreny czołowej – bez nazwy	19.09.1995 r.	3,80	Gubin Miasto	Teren położony w rozwidleniu ul. Kresowej i ul. Kunickiego wraz z placem B.Chrobrego.	Gmina Gubin o statusie miejskim	Burmistrz Gubina	Skarpa moreny czołowej z placem B.Chrobrego
Skarpa moreny czołowej – bez nazwy	19.09.1995 r.	3,50	Gubin Miasto	Teren wokół przedszkola i byłego żłobka przy ul. T.Kunickiego	Gmina Gubin o statusie miejskim	Burmistrz Gubina	Skarpa moreny czołowej
Skarpa moreny czołowej – bez nazwy	19.09.1995 r.	0,50	Gubin Miasto	Teren skarpy stanowiącej otoczenie doliny położonej na wschód od byłej posiadłości dr T.Kunickiego	Gmina Gubin o statusie miejskim	Burmistrz Gubina	Skarpa moreny czołowej
ŁĄKI nad OLSZĄ -	28.06.2006 r.	132,49	łłowa	Obszar położony ok.. 4 km na południowy wschód od m. Czerna oraz ok.. 5 km o m. łłowa w kierunku północno wschodnim.	Skarb Państwa N-ctwo Żagań	N-ctwo Żagań	Zachowanie nieużytkowanych łąk w kompleksie leśnym, uznanych za obszar chronionego krajobrazu, będących naturalną bazą żerową i osłonową oraz miejscem bytowania i rozrodu wielu gatunków ptactwa i dzikiej zwierzyny.
KANAŁY -	03.06.2004 r.	3,06	Jasień	N-ctwo Lubsko oddz. 56h	Skarb Państwa N-ctwo Lubsko	N-ctwo Lubsko	Sieć kanałów po eksploatacji torfu. Miejsce występowania grzybieni północnych
RABATY	03.06.2004 r.	1,39	Jasień	N-ctwo Lubsko oddz. 74d,c	Skarb Państwa N-ctwo Lubsko	N-ctwo Lubsko	Ochrona miejsca występowania bagna zwyczajnego
TORFOWISKO GUZÓW	03.05.2002 r.	92,4021	Jasień	N-ctwo Krzystkowice L-ctwo Guzów oddz. 198k, 199m; L-ctwo Biedrzychowice oddz. 204Aa,b, 204Ba,d	Skarb Państwa N-ctwo Krzystkowice,	N-ctwo Krzystkowice	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
BAGNA JASIEŃSKIE	03.05.2002 r.	13,47	Jasień	N-ctwo Lubsko L-ctwo Jasień oddz. 100b, 101a	Skarb Państwa N-ctwo Lubsko	N-ctwo Lubsko	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.

NADBURZAŃSKA ŁĄKA -	03.05.2002 r.	11,29	Lipinki Łużyckie	Łąki przy rzece Lubszy, południowo-wschodnia część gminy	Skarb Państwa N-ctwo Lipinki	N-ctwo Lipinki	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
BAGNA PRZY RABYM KAMIENIU	03.05.2002 r.	21,15	Lubsko	N-ctwo Lubsko, L-ctwo Mierków oddz. 217, 233,234,235,236	Skarb Państwa N-ctwo Lubsko	N-ctwo Lubsko	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk
NOWA WODA	03.05.2002 r.	3,22	Lubsko	N-ctwo Krzystkowie, L-ctwo Mokrzyce oddz. 333m	Skarb Państwa N-ctwo Krzystkowie	N-ctwo Krzystkowie	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
LEŚNE BAGNO -	03.05.2002 r.	0,88	Trzebieł	N-ctwo Lipinki L-ctwo Trzebieł oddz. 161f.	Skarb Państwa N-ctwo Lipinki	N-ctwo Lipinki	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
DŁUGOSZ KRÓLEWSKI PRZY ŁĄKACH -	11.06.2004 r.	0,20	Trzebieł	N-ctwo Lubsko L-ctwo Bronice oddz. 398f	Skarb Państwa N-ctwo Lubsko	N-ctwo Lubsko	Ochrona długosza królewskiego (Osmunda regalis) i bagna zwyczajnego (Blechnum spicant)
DŁUGOSZ KRÓLEWSKI W DRĄGOWINIE	11.06.2004 r.	0,50	Trzebieł	N-ctwo Lubsko L-ctwo Bronice oddz. 392i	Skarb Państwa N-ctwo Lubsko	N-ctwo Lubsko	Ochrona długosza królewskiego (Osmunda regalis) i podrzenia zwyczajnego (Ledum palustre).
DŁUGOSZ KRÓLEWSKI PRZY BAGIENKU	11.06.2004 r.	0,54	Trzebieł	N-ctwo Lubsko L-ctwo Bronice oddz. 393f	Skarb Państwa N-ctwo Lubsko	N-ctwo Lubsko	Ochrona długosza królewskiego (Osmunda regalis), wrzośca bagiennego (Erica tetralix) i bagna zwyczajnego (Ledum palustre)
NIECKA	12.09.2014 r.	0,25	Trzebieł	N-ctwo Wymiarki	Skarb Państwa N-ctwo Wymiarki	Wójt Gminy Trzebieł	Ochrona roślinności wodnej i torfowiskowej
ŁABĘDŹ -	03.05.2002 r.	20,11	Żagań	N-ctwo Lipinki L-ctwo Olszyniec oddz. 114a, 121a,j	Skarb Państwa N-ctwo Lipinki	N-ctwo Lipinki	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
BOBRÓWKA -	03.05.2002 r.	0,62	Żagań	N-ctwo Krzystkowie L-ctwo Bieniów oddz. 168k	Skarb Państwa N-ctwo Krzystkowie	N-ctwo Krzystkowie	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
BOBEREK -	03.05.2002 r.	2,76	Żagań	N-ctwo Krzystkowie L-ctwo Pożarów oddz. 242k	Skarb Państwa N-ctwo Krzystkowie	N-ctwo Krzystkowie	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
KACZE LĘGI -	03.05.2002 r.	0,97	Żagań	Skarb Państwa N-ctwo Krzystkowie L-ctwo Pożarów oddz. 244f	Skarb Państwa N-ctwo Krzystkowie	N-ctwo Krzystkowie	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
STARY PARK -	03.05.2002 r.	4,28	Żary	N-ctwo Lipinki, L-ctwo Suchleb oddz. 188j,l	Skarb Państwa N-ctwo Lipinki	N-ctwo Lipinki	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów

							siedlisk.
STARY STAW -	03.05.2002 r.	1,47	Żary	N-ctwo Lipinki L- ctwo Odyniec oddz. 142k	Skarb Państwa N-ctwo Lipinki	N-ctwo Lipinki	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
TORFOWISKO WEŁNIANKA -	03.05.2002 r.	1,83	Żary	N-ctwo Lipinki L- ctwo Kunice oddz. 264f	Skarb Państwa N-ctwo Lipinki	N-ctwo Lipinki	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
Użytek ekologiczny na terenie Zielonego Lasu o nazwie KATARZYNA	30.04.2009 r.	5,49	Żary	Skarb Państwa N-ctwo Lipinki oddz. 353n,s; 358c,d,f,h; 359c.	Skarb Państwa N-ctwo Lipinki	N-ctwo Lipinki	Ochrona stanowiska roślin chronionych – listeria jajowata, storczyk kukułka, ziemowit jesienny, rosciczka okrąglistna i liczne oczek wodne – nieużytek na terenie Zielonego Lasu.

Pomniki przyrody

Do pomników przyrody ożywionej można zaliczyć pojedyncze krzewy, drzewa i grupy drzew odznaczające się sędziwym wiekiem, ponad przeciętną wielkością, niezwykłymi kształtami lub innymi wyróżniającymi je cechami oraz zabytkowe aleje drzew. Natomiast za pomniki przyrody nieożywionej uznaje się największe głazy narzutowe, tzw. eratyki oraz interesujące formy powierzchni ziemi takie jak np. źródła, wodospady, jary, skałki, wywierzyska, przełomy rzeczne, jaskinie, odkrywki. Wykaz pomników przyrody występujących na terenie gmin ŁZG przedstawiony został w poniższej tabeli.

Tabela 6. Pomniki przyrody na obszarze ŁZG.

Lp.	Nazwa pomnika przyrody (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Gmina	Miejscowość	Opis lokalizacji
1.	Powierzchniowy pomnik przyrody "Bór Suchy"	Powierzchniowy pomnik przyrody "Bór Suchy"		pow. 1,73 ha	Brody	Jeziory Wysokie	N-ctwo Lubsko, L-ctwo Marianka, oddz. 292 g,
2.	Skupienie drzew – Dąb szypułkowy / Quercus robur/ - 5 sztuk	Skupienie drzew – Dąb szypułkowy / Quercus robur/ - 5 sztuk	od 320 do 430 cm	ok. od 20 do 25 m	Brody	Wierzchno	Rosną na terenie parku w Wierzchnie.
3.	Skupienie drzew – 4 Dęby szypułkowe /Quercus robur/	Skupienie drzew – 4 Dęby szypułkowe /Quercus robur/	obwody 310cm 370cm 418cm 448 cm	ok. 24 m.	Brody	Jeziory Wysokie	N-ctwo Lubsko, obr. leśny Brody, L- ctwo Tuplice, oddz. 402 b
4.	Platan klonolistny / Platanus acerifolia/	Platan klonolistny / Platanus acerifolia/	360 cm	ok. 25 m	Brody	Wierzchno	Rośnie na terenie parku w Wierzchnie.
5.	Dąb szypułkowy /Quercus robur/	Dąb szypułkowy /Quercus robur/	520 cm	ok. 28 m	Brody	Jasienica	N-ctwo Gubin, obr. leśny Jasienica, L- ctwo Zawada, oddz. 168 d. Rośnie na terenie parku we wsi Jasienica.
6.	Dąb szypułkowy / Quercus robur/	Dąb szypułkowy / Quercus robur/	480 cm	ok. 28 m	Brody	Jasienica	N-ctwo Gubin, obr. leśny Jasienica, L- ctwo Zawada, oddz. 168 d. Rośnie na terenie parku we wsi Jasienica.
7.	Dąb szypułkowy / Quercus robur/	Dąb szypułkowy / Quercus robur/	390 cm	ok. 26 m	Brody	Jasienica	N-ctwo Gubin, obr. leśny Jasienica, L- ctwo Zawada, oddz. 168 d. Rośnie na terenie parku we wsi Jasienica.
8.	Platan klonolistny / Platanus acerifolia/	Platan klonolistny / Platanus acerifolia/	470 cm	ok. 25 m	Brody	Jasienica	N-ctwo Gubin, obr. leśny Jasienica, L- ctwo Zawada, oddz. 168 d. Rośnie na terenie parku we wsi Jasienica
9.	Buk zwyczajny //	Buk zwyczajny/	430 cm	ok. 25 m	Brody	Jasienica	N-ctwo Gubin, obr. leśny Jasienica, L- ctwo Zawada, oddz. 168 d. Rośnie na terenie parku we wsi Jasienica
10.	Platan klonolistny / Platanus acerifolia/	Platan klonolistny / Platanus acerifolia/	550 cm	20 m	Brody	Brody	Drzewo rośnie na posesji prywatnej nr 10 przy ul. Kilińskiego –dz. 48/8 obręb Brody
11.	Sosna pospolita / Pinus sylvestris/ - o nazwie OŚMIORNICA	Sosna pospolita / Pinus sylvestris/ - o nazwie OŚMIORNICA	488 cm	ok. 26 m	Brody	Jeziory Wysokie	własność: Skarb Państwa w zarządzie N-ctwa Lubsko, obr. leśny Brody, L- ctwo Nabloto, oddz. 61 n.
12.	Powierzchniowy pomnik przyrody - Długosz królewski /Osmunda regalis/	Powierzchniowy pomnik przyrody - Długosz królewski /Osmunda regalis/		pow. 0,10 ha	Brody	Jeziory Wysokie	N-ctwo Lubsko L-ctwo Nowa Rola oddz. 77o
13.	Powierzchniowy pomnik przyrody Długosz królewski	Powierzchniowy pomnik przyrody Długosz królewski		pow. 0,10 ha	Brody	Jeziory Wysokie	N-ctwo Lubsko L-ctwo Nowa Rola oddz. 75g

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

	/Osmunda regalis/	/Osmunda regalis/					
14.	Powierzchniowy pomnik przyrody Rosiczka okrągłolistna /Drosera anglica/, Rosiczka pośrednia /Drosera intermedia/, Ponikło wielkołody-gowe /Eleocharis multicaulis/	Powierzchniowy pomnik przyrody Rosiczka okrągłolistna /Drosera anglica/, Rosiczka pośrednia /Drosera intermedia/, Ponikło wielkołody-gowe /Eleocharis multicaulis/		pow. 0,30 ha	Brody	Jeziory Wysokie	N-ctwo Lubsko Leśnictwo Nowa Rola oddz. 173j
15.	Powierzchniowy pomnik przyrody Drzewostan sosnowy "KANDE-LABRY"	Powierzchniowy pomnik przyrody Drzewostan sosnowy "KANDE-LABRY"		pow. 3,16 ha	Brody	Jeziory Wysokie	N-ctwo Lubsko L-ctwo Zasięki oddz. 358f
16.	Dąb szypułkowy / Quercus robur/	Dąb szypułkowy / Quercus robur/	460 cm	25 m	Gozdnica	Gozdnica	Drzewo rośnie na działce nr 934 w obrębie ewidencyjnym gminy Gozdnica.
17.	Cypryśnik błotny /Taxodium distichum/	Cypryśnik błotny /Taxodium distichum/	185 cm	25 m	miasto Gubin	Gubin	rośnie na terenie przedszkola miejskiego nr 2 przy ul. Kunickiego 8a przy ul. Piastowskiej 20
18.	Cypryśnik błotny /Taxodium distichum/	Cypryśnik błotny /Taxodium distichum/	106 cm	25 m	miasto Gubin		rośnie na terenie egzotarium przy ul. Piastowskiej
19.	Dąb bezszypułkowy /Quercus petraea/	Dąb bezszypułkowy /Quercus petraea/	465 cm	28 m	miasto Gubin	Gubin	rośnie na skarpie przy ul. Zwycięstwa 14
20.	Dąb bezszypułkowy /Quercus petraea/	Dąb bezszypułkowy /Quercus petraea/	445	25 m	miasto Gubin	Gubin	rośnie przy ul. Dąbrowskiego 17
21.	Platan /Platanus acerifolia/	Platan /Platanus acerifolia/	390cm	20 m	miasto Gubin	Gubin	rośnie w parku przy byłym sklepie meblowym przy ul. Chopina, obecnie restauracja RETRO
22.	Platan /Platanus acerifolia/ - 2 obiekty	Platan /Platanus acerifolia/ - 2 obiekty	300 cm	20 m	miasto Gubin	Gubin	rosną w parku przy byłym sklepie meblowym przy ul. Chopina, obecnie restauracja RETRO
23.	Platan /Platanus acerifolia/	Platan /Platanus acerifolia/	390 cm	18 m	miasto Gubin	Gubin	rośnie na skwerze przy krytej pływalni ul. Al.Woj.polskiego
24.	Szupin japoński/Sophora japonica/ - 2 obiekty	Szupin japoński/Sophora japonica/ - 2 obiekty	210 cm	18 m	miasto Gubin	Gubin	rosną przy fragmencie muru obronnego ul. 3-go Maja
25.	Miłorząb japoński / Gingko biloba/	Miłorząb japoński / Gingko biloba/	110 cm	12 m	miasto Gubin	Gubin	rośnie przy siedzibie Sadu Grodzkiego przy ul. Piastowskiej 16
26.	Grujecznik japoński /Cercidyphyllum japonicum/- 2 obiekty	Grujecznik japoński /Cercidyphyllum japonicum/- 2 obiekty	150-170 cm	8 m	miasto Gubin	Gubin	rosną w parku przy byłym sklepie meblowym przy ul

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

							Chopina
27.	Jodła balsamiczna / <i>Abies balsamea</i> /	Jodła balsamiczna / <i>Abies balsamea</i> /	202 cm	25 m	miasto Gubin		rośnie na terenie egzotarium przy ul. Piastowskiej
28.	Daglezja / <i>Pseudotsuga menziesii</i> /	Daglezja / <i>Pseudotsuga menziesii</i> /	225 cm	15 m	miasto Gubin	Gubin	rośnie na boisku szkolnym ZSO przy ul. Piastowskiej 26
29.	Surmia zwyczajna / <i>Catalpa bignonioides</i> /	Surmia zwyczajna / <i>Catalpa bignonioides</i> /	110 cm	8 m	miasto Gubin	Gubin	rośnie na terenie egzotarium przy ul., Piastowskiej
30.	Wierzba biała / <i>Salix helix</i> /	Wierzba biała / <i>Salix helix</i> /	460 cm	20 m	miasto Gubin	Gubin	rośnie w parku Wolności przy ul. II Ar.Woj.Polskiego
31.	Bożodrzew gruczołkowany / <i>Ailanthus altissima</i> /	Bożodrzew gruczołkowany / <i>Ailanthus altissima</i> /	120 cm	5 m	miasto Gubin	Gubin	rośnie w ogrodzie przy schodach ul. Wysockiego-Piastowska- Zwycięstwa
32.	Bluszcz pospolity / <i>Hedera helix</i> /	Bluszcz pospolity / <i>Hedera helix</i> /	50 cm	25 m	miasto Gubin	Gubin	rośnie w ogrodzie przydomowym przy ul. Piastowskiej 14
33.	Dab szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	Dab szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	445 cm	28 m	miasto Gubin	Gubin	Rośnie na placu przy bloku mieszkalnym ul. Piastowska 32-32e.
34.	Skupienie drzew – 2 szt. Buki pospolite <i>Fagus sylvatica</i>	Skupienie drzew – 2 szt. Buki pospolite <i>Fagus sylvatica</i>	385; 355	ok. 20 m	łłowa	Borowe	Rosną w parku w m. Borowe.
35.	Robinia akacyjowa <i>Robinia pseudoacacia</i>	Robinia akacyjowa <i>Robinia pseudoacacia</i>	400	ok. 28	łłowa	Borowe	Rośnie w parku we wsi Borowe.
36.	Skupienie drzew - 3 szt. Dęby szypułkowe <i>Quercus robur</i>	Skupienie drzew - 3 szt. Dęby szypułkowe <i>Quercus robur</i>	360; 420	od 24 do 28	łłowa	Borowe	Rosną w parku we wsi Borowe.
37.	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i> o nazwie WANDA	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i> o nazwie WANDA	527	24	łłowa	Czerna	N-ctwo Żagań L-ctwo Kowalice oddz. 474i
38.	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> o nazwie JERZY	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> o nazwie JERZY	490	25	łłowa	Czerna	N-ctwo Żagań L-ctwo Podlaski oddz. 388d
39.	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> o nazwie HENRYK	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> o nazwie HENRYK	410	28	łłowa	Żaganiec	N-ctwo Żagań L-ctwo Cietrzewo oddz. 9m
40.	Skupienie drzew- 3 szt. Dęby szypułkowe <i>Quercus robur</i> o nazwie DĘBY SZCZEPANOWSKI E	Skupienie drzew- 3 szt. Dęby szypułkowe <i>Quercus robur</i> o nazwie DĘBY SZCZEPANOWSKIE	392; 376; 355	28	łłowa	Szczepanów	N-ctwo Żagań L-ctwo Cietrzewo oddz. 29m
41.	Skupisko cisa pospolitego / <i>Taxus boccata</i> / pod nazwą CISY nad CZERNĄ	Skupisko cisa pospolitego / <i>Taxus boccata</i> / pod nazwą CISY nad CZERNĄ	0,47 ha, 0,63 ha, 4,07 ha	-	łłowa	Czerna	N-ctwo Żagań L-ctwo Czerna oddz. 228p, 228r, 228s

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

42.	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i> o nazwie BORUTA	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i> o nazwie BORUTA	310	20	łłowa	Czerna	N-ctwo Żagań L-ctwo Kowalice oddz. 460m
43.	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> o nazwie PAWEŁ	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> o nazwie PAWEŁ	367	22	łłowa	Żaganiec	N-ctwo Żagań L-ctwo Karliki oddz. 96 r
44.	ZA KOWALEM - skupisko drzew	Skupisko drzew 10 szt. : 8 dębów szypułkowych <i>Quercus robur</i> , 1 grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i> , 1 wierzba biała <i>Salix alba</i>	35-460 cm	20-27	łłowa	Borowe	leśnictwo Borowe, N-ctwo Wymiarki
45.	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i> GRAB PRZY KAMIENISKU	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i> GRAB PRZY KAMIENISKU	300	20	łłowa	Borowe	"leśnictwo Laskowice, N-ctwo
46.	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i> - GRAB Z JAMĄ	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i> - GRAB Z JAMĄ	376	20	łłowa	Borowe	leśnictwo Laskowice, N-ctwo Wymiarki
47.	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> DĄB GUZOWATY	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> DĄB GUZOWATY	460	23	łłowa	Borowe	leśnictwo Laskowice, N-ctwo Wymiarki
48.	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> - DĄB W BOROWYM	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> - DĄB W BOROWYM	530	26	łłowa	Borowe	leśnictwo Borowe, N-ctwo Wymiarki
49.	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i> - BUK MIŁOŚCI	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i> - BUK MIŁOŚCI	330	29	łłowa	Borowe	leśnictwo Borowe, N-ctwo Wymiarki
50.	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> - DĄB ELEGANCIK	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> - DĄB ELEGANCIK	460	28	łłowa	Borowe	leśnictwo Laskowice, N-ctwo Wymiarki
51.	Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> - OLSZA PRZY ŁĄCIE	Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> - OLSZA PRZY ŁĄCIE	270	21	łłowa	Borowe	leśnictwo Laskowice, N-ctwo Wymiarki
52.	Skupienie drzew – Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> / - 3 sztuki	Skupienie drzew – Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> / - 3 sztuki	480cm 360cm 400 cm	28 m.	Jasień.	Jasionna	Rosną w pasie drogi gminnej Zieleniec – Jasionna.
53.	Sosna zwyczajna / <i>Pinus sylvestris</i> /w oryginalnym kształcie w formie odwróconej litery Y	Sosna zwyczajna / <i>Pinus sylvestris</i> /w oryginalnym kształcie w formie odwróconej litery Y	230 cm	22m	Jasień.	Jasionna	N-ctwo Lubusko L-ctwo Jasień oddz. 79g
54.	Powierzchniowy pomnik przyrody "Naturalne Źródliko" o pow. 4,15 ha	Powierzchniowy pomnik przyrody "Naturalne Źródliko" o pow. 4,15 ha	pow. 4,15 ha		Jasień.	Jurzyn	N-ctwo Lubusko L-ctwo Bronice oddz. 82a
55.	Grupa drzew 4 dębów szypułkowych / <i>Quercus robur</i> /	Grupa drzew 4 dębów szypułkowych / <i>Quercus robur</i> /	pow. 0,20ha 390-418 cm	25-26 m	Jasień.	Guzów	N-ctwo Krzystkowice L-ctwo Guzów oddz. 184
56.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	350 cm	24 m	Jasień.	Biedrzychowice	N-ctwo Krzystkowice L-ctwo Biedrzychowice oddz. 199j
57.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	372 cm	21 m	Jasień.	Biedrzychowice	N-ctwo Krzystkowice L-ctwo Biedrzychowice oddz. 203f

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

58.	Dąb szypułkowy /Quercus robur/	Dąb szypułkowy /Quercus robur/	375 cm	27 m	Jasień.	Tuchola	N-ctwo Krzystkowie L-ctwo Tuchola oddz. 316j
59.	Wiąz szypułkowy /Ulmus minor/	Wiąz szypułkowy /Ulmus minor/	310 cm	24 m	Jasień.	Biedrzychowice	N-ctwo Krzystkowie L-ctwo Biedrzychowice oddz. 202i
60.	Buk zwyczajny /Fagus sylvatica L./ „Theodor”	Buk zwyczajny /Fagus sylvatica L./	311 cm	-	Jasień	Jasień	na działce nr 77/2
61.	Klon jawor / Acer pseudoplatanus L./	Klon jawor / Acer pseudoplatanus L./	267 cm	-	Jasień	Jasień	na działce nr 77/2
62.	Miłorząb dwuklapowy / Ginkgo biloba L./ x 2	Miłorząb dwuklapowy / Ginkgo biloba L./	275 cm i 240 cm	-	Jasień	Jasień	na działce nr 76/19
63.	Topola czarna / Populus nigra/	Topola czarna / Populus nigra/	581 cm	ok. 24 m	Lubsko		Rośnie w parku Lubskim, przy rzeźce za mostkiem, przy ul. Warszawskiej.
64.	Skupienie drzew – 13 Dębów szypułkowych / Quercus robur/	Skupienie drzew – 13 Dębów szypułkowych / Quercus robur/	302cm 313cm 336cm 341cm 358cm 383cm 409cm 410cm 450cm 380cm 406cm 470cm 495cm	od 25 do 30 m	Lubsko		Rosną w parku Lubskim przy ścieżce przyrodniczo-leśnej.
65.	Dąb szypułkowy / Quercus robur/	Dąb szypułkowy / Quercus robur/	332 cm	ok. 25 m	Lubsko		Rośnie w parku Lubskim
66.	Skupienie drzew – Dąb szypułkowy / Quercus robur/ spleciony z Sosną pospolitą / Pinus sylvestris/	Skupienie drzew – Dąb szypułkowy / Quercus robur/ spleciony z Sosną pospolitą / Pinus sylvestris/	305 cm	ok. 23 m	Lubsko		N-ctwo Lubsko, obr. leśny Lubsko, L-ctwo Biecz, oddz. 310 b.
67.	Dąb szypułkowy / Quercus robur/ o nazwie Włodek	Dąb szypułkowy / Quercus robur/ o nazwie Włodek	410 cm	ok. 26 m	Lubsko		N-ctwo Krzystkowie, obr. leśny Nowa Wieś, L-ctwo Mokrzyce, oddz. 298 f.
68.	Dąb szypułkowy /Quercus robur/ o nazwie HUBERT	Dąb szypułkowy /Quercus robur/ o nazwie HUBERT			Lubsko		N-ctwo Krzystkowie L-ctwo Mokrzyce
69.	Głaz narzutowy	Głaz narzutowy	1350 cm	225 cm.	Trzebieł	Trzebieł	.Umiejscowiony nad rzeźką Trzebną ok. 1,5 km od Trzebieła.
70.	Skupienie drzew – Dąb szypułkowy / Quercus robur/ - 2 sztuki	Skupienie drzew – Dąb szypułkowy / Quercus robur/ - 2 sztuki	380cm 300 cm	25 m.	Trzebieł	Siedlec	Rosną na gruntach prywatnych
71.	Dąb szypułkowy / Quercus robur/	Dąb szypułkowy / Quercus robur/	320 cm	23 m.	Trzebieł	Strzeszowice	Rośnie na skrzyżowaniu dróg w Strzeszowicach.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

72.	Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	210 cm	12,3 m.	Trzebieł	Trzebieł	Rośnie w miejscowości Trzebieł przy budynku gminnym Żarska 52
73.	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	320 cm	20 m.	Trzebieł	Karsówka	Rośnie na południe od miejscowości Karsówka N-ctwo Wymiarki oddz. 179c, tuż przy ruinach domu.
74.	Skupisko pięciu dębów szypułkowych / <i>Quercus robur</i> /	Skupisko pięciu dębów szypułkowych / <i>Quercus robur</i> /	320-481 cm	30 m	Tuplice	Cielmów	N-ctwo Lubsko L-ctwo Czarna oddz. 334M rosna przy drodze Cielmów- Rytwiny, 10 m od przejazdu kolejowego
75.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	420 cm	ok. 25 m	Tuplice	Chlebice	N-ctwo Lubsko. Rośnie za wsią na skraju lasu przy drodze gminnej czarna-Chlebice.
76.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	310 cm	ok. 25 m	Tuplice	Chlebice	Rośnie w środku wsi Chlebice.
77.	Lipa drobnolistna / <i>Tilia cordata</i> /	Lipa drobnolistna / <i>Tilia cordata</i> /	420 cm	ok. 23 m.	Tuplice	Cielmów	Rośnie w parku .
78.	Skupienie drzew – 7 Dębów szypułkowych / <i>Quercus robur</i> /	Skupienie drzew – 7 Dębów szypułkowych / <i>Quercus robur</i> /	400cm 410cm 410cm 470cm 500cm 510cm 650 cm	od 23 do 28 m.	Tuplice	Cielmów	Rosną w parku.
79.	Skupienie drzew – 4 Dęby szypułkowe / <i>Quercus robur</i> /	Skupienie drzew – 4 Dęby szypułkowe / <i>Quercus robur</i> /	obwody 310cm 370cm 418cm 448 cm	ok. 24 m.	Tuplice	Jeziory Wysokie	N-ctwo Lubsko, obr. leśny Brody, L- ctwo Tuplice, oddz. 402 b. rosna przy drodze
80.	Skupienie dwóch głązów narzutowych	Skupienie dwóch głązów narzutowych	480 i 370 cm	220 i 175 cm	Witnica	Dąbroszyn	N-ctwo Dębno Lub., obr. leśny Namyślin, L-ctwo Kostrzyn, oddz. 309 c.
81.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	375 cm	25 m	Wymiarki	Wymiarki	Drzewo rośnie przy ul. Strzeleckiej 1 w pasie drogi gminnej naprzeciw Szkoły Podstawowej w Wymiarkach.
82.	Skupienie drzew – Buk pospolity / <i>Fagus silvatica</i> / - 6 sztuk	Skupienie drzew – Buk pospolity / <i>Fagus silvatica</i> / - 6 sztuk	320cm 300cm 305cm 245cm 210cm 240cm	ok. 35 m	Wymiarki	Wymiarki	N-ctwo Wymiarki, L-ctwo Wymiarki, oddz. 73 a. Drzewa rosna na terenie byłej siedziby N-ctwa Wymiarki
83.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> / o nazwie IZYDOR	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> / o nazwie IZYDOR	600 cm	27 m	Wymiarki	Lubieszów	N-ctwo Żagań, L-ctwo Mirostowice oddz. 121c
84.	Sosna czarna / <i>Pinus nigra</i> /	Sosna czarna / <i>Pinus nigra</i> /	210 cm	ok. 15 m	Żagań o statusie miejskim	Żagań	Rośnie na terenie parku szpitalnego przy ul. Szprotawskiej.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

85.	Buk zwyczajny odm. purpurowa / <i>fagus silvatica</i> /	Buk zwyczajny odm. purpurowa / <i>fagus silvatica</i> /	427 cm	ok. 26 m.	Żagań o statusie miejskim	Żagań	Rośnie przed szpitalem przy ul. Żelaznej.
86.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	449 cm	ok. 30 m	Żagań o statusie miejskim	Żagań	N-ctwo Żagań, obr. leśny Żary, L-ctwo Żagań, oddz. 188 k.
87.	Skupienie drzew – 2 Dęby szypułkowe / <i>Quercus robur</i> /	Skupienie drzew – 2 Dęby szypułkowe / <i>Quercus robur</i> /	490cm 380 cm	ok. 21 m	Żagań		Rosną w parku w m. Kocin 8
88.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> / -	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> / -	485 cm	ok. 25 m.	Żagań		Rośnie na w Bukowinie Dolnej przy skrzyżowaniu drogi za torami kolejowymi.
89.	Głaz narzutowy o nazwie DIABELSKI KAMIEŃ	Głaz narzutowy o nazwie DIABELSKI KAMIEŃ	1650 cm	135 m	Żagań		N-ctwo Krzystkowie, obr. leśny Miodnica, L-ctwo Pożarów, oddz. 248 n, 1 km na pn-zach. od wsi Stara Kopernia.
90.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	382 cm	18 m 150 lat	Żagań		N-ctwo Krzystkowie
91.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	600 cm	20 m 300 lat	Żagań		N-ctwo Krzystkowie
92.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	540 cm	30 m 180 lat	Żagań		N-ctwo Krzystkowie
93.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	450 cm	23 m ok. 200 lat	Żagań		N-ctwo Krzystkowie
94.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	270 cm	23 m ok. 180 lat	Żagań		N-ctwo Krzystkowie
95.	Dąb bezszypułkowy / <i>Quercus petraea</i> /	Dąb bezszypułkowy / <i>Quercus petraea</i> /	360 cm	27 m ok. 200 lat	Żagań		N-ctwo Krzystkowie
96.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> / - 2 obiekty	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> / - 2 obiekty	510 cm, 410 cm	22 m, 23 m ok. 170, 200 lat	Żagań		N-ctwo Krzystkowie
97.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> / o nazwie DANIEL	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> / o nazwie DANIEL	424 cm	25 m	Żagań		N-ctwo Żagań
98.	Wiąz szypułkowy / <i>Ulmus laevis</i> / o nazwie SŁAWOMIR	Wiąz szypułkowy / <i>Ulmus laevis</i> / o nazwie SŁAWOMIR	466 cm	25 m ok. 120 lat	Żagań		N-ctwo Żagań
99.	Lipa drobnolistna / <i>Tilia cordata</i> / o nazwie PRZEMYSŁAWKA	Lipa drobnolistna / <i>Tilia cordata</i> / o nazwie PRZEMYSŁAWKA	356 cm	30 m ok.. 140 lat	Żagań		N-ctwo Żagań
100.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	450 cm	25 m ok.. 150	Żagań		N-ctwo Szprotawa

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

				lat			
101.	Wiąz szypułkowy / <i>Ulmus laevis</i> /	Wiąz szypułkowy / <i>Ulmus laevis</i> /	450 cm	25 m ok.. 140 lat	Żagań		N-ctwo Szprotawa
102.	Topola biała / <i>Populus alba</i> /	Topola biała / <i>Populus alba</i> /	445 cm	22 m	Żary o statusie miejskim		Rośnie w parku przy ul. Słowackiego w Żarach.
103.	Skupienie drzew – Cypryśnik błotny / <i>Chamaecyparis sp.</i> / - 2 sztuki	Skupienie drzew – Cypryśnik błotny / <i>Chamaecyparis sp.</i> / - 2 sztuki	100 cm	ok. 15 m.	Żary o statusie miejskim		Drzewa rosną w parku przy ul. Zakopiańskiej.
104.	Platan klonolistny / <i>Platanus acerifolia</i> /	Platan klonolistny / <i>Platanus acerifolia</i> /	240 cm	25 m.	Żary o statusie miejskim		Drzewo rośnie przy ul. Witosa 71 z tyłu posesji.
105.	Klon pospolity / <i>Acer platanoides</i> /	Klon pospolity / <i>Acer platanoides</i> /	240 cm	ok. 22 m	Żary o statusie miejskim		Rośnie na terenie Szkoły Podstawowej Nr 2 przy ul. Witosa.
106.	Miłorząb dwuklapowy / <i>Ginkgo biloba</i> /	Miłorząb dwuklapowy / <i>Ginkgo biloba</i> /	160 cm	ok. 15 m	Żary o statusie miejskim		Rośnie na terenie LO przy ul. Podwale.
107.	Klon jawor / <i>Acer pseudoplatanus</i> /	Klon jawor / <i>Acer pseudoplatanus</i> /	273 cm	ok. 25 m	Żary o statusie miejskim		Rośnie na terenie LO przy ul. Podwale.
108.	Wiąz górski / <i>Ulmus laevis</i> /	Wiąz górski / <i>Ulmus laevis</i> /	340 cm	ok. 28 m	Żary o statusie miejskim		Rośnie na terenie Szkoły Podstawowej Nr 2 przy ul. Witosa.
109.	Buk zwyczajny / <i>Fagus silvatica</i> /	Buk zwyczajny / <i>Fagus silvatica</i> /	317 cm	28 m	Żary o statusie miejskim		Rośnie na terenie Szkoły Podstawowej Nr 2 przy ul. Witosa.
110.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	415 cm	ok. 28 m	Żary o statusie miejskim		. Rośnie na terenie Szkoły Podstawowej Nr 2 przy ul. Witosa.
111.	Buk zwyczajny odm. czerwonolistna / <i>fagus silvatica</i> /	Buk zwyczajny odm. czerwonolistna / <i>fagus silvatica</i> /	440 cm	28 m.	Żary		Rośnie w Parku Miejskim przy ul. Zakopiańskiej.
112.	Lipa drobnolistna / <i>Tilia platyphyllos</i> /	Lipa drobnolistna / <i>Tilia platyphyllos</i> /	333 cm	28 m.	Żary		Rośnie na terenie LO przy ul. Podwale.
113.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	332 cm	ok. 30 m.	Żary		Rośnie na terenie LO przy ul. Podwale.
114.	Lipa szerokolistna / <i>Tilia platyphyllos</i> /	Lipa szerokolistna / <i>Tilia platyphyllos</i> /	350 cm	30 m.	Żary		Rośnie na terenie LO przy ul. Podwale.
115.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	320 cm	30 m.	Żary		Rośnie w Parku miejskim przy ul. Wrocławskiej.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

116.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	430 cm	30 m.	Żary		Drzewo rośnie w Parku miejskim przy ul. Wrocławskiej.
117.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> / o nazwie RUDOLF	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> / o nazwie RUDOLF	690 cm	ok. 20 m	Żary		Rośnie w Olszycu na terenie ZR.
118.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	600 cm	ok. 24 m	Żary		N-ctwo Lipinki, obr. leśny Żary, L-ctwo Olszyniec, oddz. 113 A j.
119.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> / - o nazwie BARTEK	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> / - o nazwie BARTEK	490 cm	ok. 29 m	Żary		N-ctwo Lubsko, obr. leśny Jasień, L-ctwo Łukaw, oddz. 380 a.
120.	Chojna kanadyjska / <i>Tsuga canadensis</i> /	Chojna kanadyjska / <i>Tsuga canadensis</i> /	187 cm	ok. 22 m.	Żary		N-ctwo Lipinki, obr. leśny Lipinki, L-ctwo Zielony Las, oddz. 294 h. Drzewo rośnie przy ruinach pałacu.
121.	Skupienie drzew – Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> / - 2 sztuki	Skupienie drzew – Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> / - 2 sztuki	495cm 403 cm	ok. 25 m	Żary		N-ctwo Lipinki, obr. leśny Lipinki, L-ctwo Zielony Las, oddz. 294 h.
122.	Skupienie drzew – Buk pospolity / <i>Fagus sylvatica</i> / - 2 sztuki	Skupienie drzew – Buk pospolity / <i>Fagus sylvatica</i> / - 2 sztuki	360cm 330 cm	ok. 25 m	Żary		Rośnie w Parku w Olbrachtowie
123.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> / o nazwie HIERONIM	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> / o nazwie HIERONIM	380 cm		Żary		N-ctwo Krzystkowie L-ctwo Biedrzychowice
124.	Dab szypułkowy / <i>Quercus robur</i> / o nazwie BOGDAN	Dab szypułkowy / <i>Quercus robur</i> / o nazwie BOGDAN	440 cm		Żary		N-ctwo Krzystkowie L-ctwo Biedrzychowice
125.	Sosna zwyczajna / <i>Pinus silvestris</i> / o nazwie KRYSZYNA	Sosna zwyczajna / <i>Pinus silvestris</i> / o nazwie KRYSZYNA	300 cm		Żary		N-ctwo Krzystkowie L-ctwo Biedrzychowice
126.	Lipa szerokolistna / <i>Tilia cordata</i> / o nazwie STEFAN	Lipa szerokolistna / <i>Tilia cordata</i> / o nazwie STEFAN	351 cm		Żary		N-ctwo Krzystkowie L-ctwo Biedrzychowice
127.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> / o nazwie WŁADYSŁAW	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> / o nazwie WŁADYSŁAW	405 cm		Żary		N-ctwo Krzystkowie L-ctwo Biedrzychowice
128.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	445 cm		Żary		N-ctwo Lipinki oddz. 333b
129.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	520 cm		Żary		N-ctwo Lipinki oddz. 306c
130.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	400 cm		Żary		N-ctwo Lipinki oddz. 269 l

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

131.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	400 cm		Żary		N-ctwo Lipinki oddz. 237j
132.	Buk zwyczajny / <i>Fagus sylvatica</i> /	Buk zwyczajny / <i>Fagus sylvatica</i> /	385 cm		Żary		N-ctwo Lipinki oddz. 304f
133.	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> / - 6 obiektów	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> / - 6 obiektów	320, 380, 410, 460, 530, 300 cm		Żary		własność Skarbu Państwa pozostająca w zarządzie ANR Oddz. Terenowy w Gorzowie Wlkp. Filia w Zielonej Górze

3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla ŁZG.

Tabela 7. Realizacja zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla ŁZG, lata 2012-2013.

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Skala oceny realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji zadania
1.	Stworzenie systemu informacyjnego opartego na stronach internetowych Urzędów Gminy dotyczącego problematyki ochrony środowiska na terenie Gmin	2012 - 2013	0	0 – nie podjęto działań w kierunku utworzenia systemu 1 – opracowano koncepcje systemu 2 – przygotowano projekt systemu 3 – rozpoczęto prace nad budową systemu 4 – ukończono prace nad budową systemu 5 – utworzono system informacyjny	Gmina Gozdnicza	-
			0		Gmina Jasień	-
			3		Gmina Tuplice	Biuletyn Informacji Publicznej Gminy Tuplice – zakładka „Ustawa śmieciowa”
			5		Gmina Brody	Informację zamieszczane są na bieżąco w BIP
			0		Gmina Żagań	-
			0		Gmina Żary	-
			0		Gmina Wymiarki	-
			5		Miasto Żary	Na stronie internetowej UM w Żarach znajduje się zakładka z pomiarami stanu powietrza, informacjami dotyczącymi decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, informacjami o usuwaniu azbestu oraz wykazem dokumentów zawierających informacje o środowisku
			0		Miasto Żagań	-
			0		Gmina Trzebień	-
			5		Gmina Lubsko	Gmina Lubsko na swojej stronie posiada zakładkę dotyczącą systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz zakładkę dotyczącą azbestu
			5		Gmina Iłowa	Gmina Iłowa w Biuletynie Informacji Publicznej posiada zakładkę Utrzymanie czystości i porządku w Gminie
			0		Gmina Łęknica	-
2.	Informowanie społeczeństwa Gmin w sposób zwyczajowo przyjęty – tablica ogłoszeń	2012 - 2013	5	0 – informacje nie są umieszczane na tablicach ogłoszeń 5 - informacje są umieszczane na tablicach ogłoszeń	Gmina Gozdnicza	-
			5		Gmina Jasień	Umieszczanie informacji w sposób zwyczajowo przyjęty – tablice ogłoszeń
			5		Gmina Tuplice	Informacje są umieszczane na tablicach ogłoszeń
			5		Gmina Brody	Umieszczanie informacji w sposób zwyczajowo przyjęty – tablice ogłoszeń

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Skala oceny realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji zadania
			5		Gmina Żagań	-
			5		Gmina Żary	Umieszczanie informacji na tablicy ogłoszeń oraz stronie internetowej
			0		Gmina Wymiarki	-
			5		Miasto Żary	Informacje umieszczane są na stronie internetowej, na tablicach ogłoszeń w siedzibie organu oraz na słupach ogłoszeniowych na terenie miasta Żary
			5		Miasto Żagań	Umieszczanie informacji na tablicach ogłoszeń, w sposób zwyczajowo przyjęty.
			5		Gmina Trzebiel	-
			5		Gmina Lubsko	Gmina Lubsko poprzez internetową stronę urzędową oraz lokalną prasę informuje mieszkańców na temat ochrony środowiska i działań podejmowanych przez Urząd.
			5		Gmina Iłowa	Informacje są umieszczane na tablicach informacyjnych
			5		Gmina Łęknica	Wszelkie wymagane prawem informacje dotyczące ochrony środowiska umieszczane są na tablicy ogłoszeń
			3.		Rozpropagowanie wśród mieszkańców Gmin Regulaminu Utrzymania Czystości i Porządku	2012 - 2013
0	Gmina Jasień	-				
2	Gmina Tuplice	<ul style="list-style-type: none"> „Akcja promocyjna nasze zasady gospodarki śmieciowej na terenie Gminy Tuplice”, Regulamin Utrzymania Czystości i Porządku dostępny jest również na stronach internetowych Gminy Tuplice (Biuletyn Informacji Publicznej) Ulotki informacyjne z zakresu gospodarki odpadami załączane są do lokalnej gazety wydawanej przez Urząd Gminy. 				
2	Gmina Brody	Na terenie gminy przeprowadzana jest (nieprzerwalnie) kampania ulotkowa i plakatowa dot. zagadnień związanych z Regulaminem Utrzymania czystości i porządku w gminie. (2013-2015)				
0	Gmina Żagań	-				
5	Gmina Żary	<ul style="list-style-type: none"> wykonanie i dystrybucja ulotek do wszystkich 				

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Skala oceny realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji zadania
						gospodarstw domowych na terenie gminy
			0		Gmina Wymiarki	<ul style="list-style-type: none"> wykonanie i dystrybucja plakatów informacyjnych o nowych zasadach gospodarowania odpadami zebrania z mieszkańcami i akcje informacyjne w szkołach na temat segregacji odpadów
			5		Miasto Żary	<ul style="list-style-type: none"> Konsultacje projektu uchwały Rady miejskiej w Żarach w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy żary o statusie miejskim, Spotkania z mieszkańcami miasta Żary mające na celu promocję Regulaminu i segregację odpadów, Informowanie za pośrednictwem strony internetowej Miasta Żary <p>W okresie 2010-2015 funkcjonariusze SM w trakcie pełnienia służb patrolowych cyklicznie wśród mieszkańców miasta cyklicznie rozpropagowują regulamin utrzymania czystości i porządku. Ponadto w ramach propagowania Regulaminu utrzymania czystości i porządku wydano w formie ulotki pt. „Informacja dla właścicieli zwierząt” i „Informacja dla właścicieli nieruchomości”. Objęto mieszkańców gminy od 3000-6000 mieszkańców.</p>
			5		Miasto Żagań	Umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Żagań uchwały Rady Miasta Żagań w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Żagań o statusie miejskim
			3		Gmina Trzebień	-
			5		Gmina Lubsko	Wydrukowanie w formie książkowej „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Lubsko” i dostarczoneo właścicielom nieruchomości.
			4		Gmina Iłowa	-
			1		Gmina Łęknica	Rozpoczęto upowszechnianie regulaminu .

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Skala oceny realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji zadania
4.	Akcje informacyjne dotyczące procesu usuwania wyrobów zawierających azbest poprzez dostępne media oraz w sposób zwyczajowo przyjęty (tablica ogłoszeń)	2012 - 2013	5	0- nie realizowane	Gmina Gozdnicza	<ul style="list-style-type: none"> Informacja na stronie internetowej Gminy, Informacja na słupach ogłoszeniowych,
			5		Gmina Jasień	Umieszczanie informacji na tablicach ogłoszeń oraz na stronie internetowej
			5		Gmina Tuplice	Informacje umieszczane są na BIP Gminy Tuplice oraz na tablicach ogłoszeń
			5	5- realizowane	Gmina Brody	<ul style="list-style-type: none"> Ogłoszenie na stronie internetowej urzędu oraz BIP, Prezentacja na stronie internetowej BIP, Plakaty informacyjne wywieszane na tablicy ogłoszeń urzędu i poszczególnych miejscowości, Kampania ulotkowa (poprzez współpracę z sołtysami poszczególnych miejscowości), zajęcia dla uczniów szkół (szkoła podstawowa i gimnazjum na terenie gminy) o tematyce związanej z ekologią w tym tematyka szkodliwego oddziaływania azbestu i wyrobów zawierających azbest na zdrowie.
			5		Gmina Żagań	-
			5	Gmina Żary	Informowanie na stronie internetowej UG o dofinansowaniu na usuwanie wyrobów zaw. Azbest i zachęcanie do składania wniosków	
			0	Gmina Wymiarki	-	
			5	Miasto Żary	<ul style="list-style-type: none"> zamieszczenie na stronie internetowej informacji na temat azbestu, jego wykorzystania i wpływu na zdrowie ludzi, a także bezpiecznego użytkowania oraz usuwania wyrobów zawierających azbest ze swoich posesji, współpraca z mediami lokalnymi (prasa, telewizja) w celu wzmocnienia prowadzonych przez siebie działań informacyjno- edukacyjnych, umieszczanie plakatów na tablicy informacyjnej Urzędu Miejskiego o tematyce związanej z usuwaniem wyrobów zawierających azbest, 	
			0	Miasto Żagań	-	

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Skala oceny realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji zadania
5.	Akcje informacyjne dotyczące procederu spalania odpadów komunalnych w gospodarstwach domowych	2012 - 2013	0	0- nie realizowane 5- realizowane	Gmina Trzebiel	-
			5		Gmina Lubsko	<ul style="list-style-type: none"> Gmina Lubsko posiada program usuwania azbestu wraz z inwentaryzacją. W ramach edukacji ekologicznej w lokalnej prasie a także na internetowej stronie urzędowej zamieszczane są informacje na temat szkodliwości wyrobów zawierających azbest. Podczas zebrań wiejskich mieszkańcy informowani są o szkodliwości azbestu.
			5		Gmina Iłowa	Gmina Iłowa prowadziła akcje informacyjne dotyczące usuwania azbestu
			0		Gmina Łęknica	-
			5		Gmina Gozdnicza	Na terenie gminy prowadzone są akcje ulotkowe informujące o szkodliwości spalania odpadów w piecach domowych
			0		Gmina Jasień	-
			0		Gmina Tuplice	-
			5		Gmina Brody	Akcje związane z edukacją ekologiczną dotyczącą odpadów.
			0		Gmina Żagań	-
			5		Gmina Żary	Informowanie na stronie internetowej UG i BiP o negatywnych stronach spalania odpadów i jego skutkach prawnych i ekologicznych
0	Gmina Wymiarki	-				
5	Miasto Żary	<ul style="list-style-type: none"> Straż Miejska regularnie zamieszcza na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Żarach zakładka „Straż Miejska” informacje dotyczące spalania odpadów komunalnych w gospodarstwach domowych. W analizowanych latach Straż Miejska w Żarach prowadziła cykliczne spotkania z uczniami szkół podstawowych, gimnazjum, ponadpodstawowych, w żłobkach i przedszkolach w tematyce ochrony środowiska 				
5	Miasto Żagań	Rutynowe kontrole prowadzone przez funkcjonariuszy Straży				

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Skala oceny realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji zadania
			0			Miejskiej w Żaganiu pod kątem spalania odpadów w piecach domowych.
			5		Gmina Trzebień	-
			0		Gmina Lubsko	Na stronie internetowej gminy, a także w lokalnej prasie, umieszczane są informacje na temat szkodliwości palenia odpadów w piecach.
			0		Gmina Iłowa	-
			0		Gmina Łęknica	-
6.	Akcje informacyjne związane z ograniczaniem niskiej emisji na terenie Gmin – efektywne kotły grzewcze, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w gospodarstwach domowych	2012 - 2013	0	0- nie realizowane	Gmina Gozdnicza	-
			0		Gmina Jasień	-
			0		Gmina Tuplice	-
			0		Gmina Brody	-
			0		Gmina Żagań	-
			0		Gmina Żary	-
			0		Gmina Wymiarki	-
			0		Miasto Żary	-
			0		Miasto Żagań	-
			0		Gmina Trzebień	-
			0		Gmina Lubsko	-
			0		Gmina Iłowa	-
			0		Gmina Łęknica	-
			7.		Akcje informacyjne dotyczące nielegalnego zrzutu ścieków do wód i do ziemi oraz rozbudowy systemu przydomowych oczyszczalni ścieków	2012 - 2013
0	Gmina Jasień	-				
0	Gmina Tuplice	-				
0	Gmina Brody	-				
5	Gmina Żagań	Akcje informacyjne przeprowadzane równolegle z kontrolami zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków				
4	Gmina Żary	Informacje na stronie internetowej UG o możliwości uzyskania dofinansowania do budowy przydomowej oczyszczalni ścieków				
0	Gmina Wymiarki	-				

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Skala oceny realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji zadania
			5		Miasto Żary	-
			0		Miasto Żagań	-
			5		Gmina Trzebień	W ramach realizacji zadania dokonywane są kontrole posesji, prowadzone są działania edukacyjne oraz pomoc w budowie przydomowych oczyszczalni ścieków.
			5		Gmina Lubsko	Zamieszczanie informacji na stronie internetowej, w lokalnej prasie, na tablicach ogłoszeń oraz słupach.
			5		Gmina Iłowa	Gmina dokonywała wezwań do okazania umów i dowodów ponoszenia opłat za odbiór odpadów komunalnych
			0		Gmina Łęknica	-
8.	Akcje informacyjne dotyczące problematyki selektywnej zbiórki odpadów – rozpropagowanie systemu zbiórki odpadów biodegradowalnych	2012 - 2013	5	0- nie realizowane 5- realizowane	Gmina Gozdnica	<ul style="list-style-type: none"> „Akcja promocyjna nasze zasady gospodarki śmieciowej na terenie Gminy Tuplice”, Regulamin Utrzymania Czystości i Porządku dostępny jest również na stronach internetowych Gminy Tuplice (Biuletyn Informacji Publicznej) Ulotki informacyjne z zakresu gospodarki odpadami załączane są do lokalnej gazety wydawanej przez Urząd Gminy.
			0		Gmina Jasień	-
			5		Gmina Tuplice	Akcja promocyjna „Nasze zasady gospodarki śmieciowej na terenie Gminy Tuplice”
			5		Gmina Brody	<ul style="list-style-type: none"> Plakaty informacyjne wywieszane na tablicy ogłoszeń urzędu i poszczególnych miejscowości , Kampania ulotkowa,
			5		Gmina Żagań	Akcje informacyjne polegające na dystrybucji ulotek przedstawiających problem segregacji odpadów
			5		Gmina Żary	Tak jak w punkcie 3
			5		Gmina Wymiarki	<ul style="list-style-type: none"> Rozplakatowanie ulotek informacyjnych na terenie Gminy Wymiarki i w siedzibie Urzędu Gminy Wymiarki. Rozdawanie ulotek informacyjnych mieszkańcom na temat segregacji odpadów.
			5		Miasto Żary	<ul style="list-style-type: none"> Impreza plenerowe dla mieszkańców Miasta Żary „EKO Jarmark”

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Skala oceny realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji zadania
						<ul style="list-style-type: none"> Organizacja imprezy kulturalnej – program teatralno-ekologiczny, Materiały informacyjne promujące selektywną zbiórkę odpadów komunalnych, Akcja ekologiczna „Drzewko za makulaturę” Kampania tematyczna dotycząca gospodarki odpadami komunalnymi i utrzymania czystości na terenie Miasta – EkoŻary, Plenerowa wystawa edukacyjna o tematyce ekologicznej (elementy systemu gospodarki odpadami w Żarach, segregacja odpadów, przetwarzanie i wykorzystywanie surowców wtórnych, PSZOK, dzikie wysypiska), Komunikaty informacyjne w regionalnej prasie i telewizji
			5		Miasto Żagań	<ul style="list-style-type: none"> Informacje dot. selektywnej zbiórki odpadów na stronie internetowej Urzędu Miasta Żagań. Edukacja ekologiczna prowadzona poprzez: pogadanki, prelekcje, konkursy wśród dzieci, młodzieży i dorosłych (współpraca z ZZO Marszów)
			5		Gmina Trzebiel	Działania edukacyjne są prowadzone w sposób ciągły.
			5		Gmina Lubsko	<ul style="list-style-type: none"> Spotkania edukacyjne z mieszkańcami sołectw, Akcje informacyjne podczas „Dni Lubsko”, Dostarczanie właścicielom nieruchomości formularze deklaracji,
			5		Gmina Iłowa	Na stronie internetowej cyklicznie pojawiają się informacje o funkcjonowaniu PSZOK i odpadach jakie można tam przekazywać
			3		Gmina Łęknica	Rozpoczęto akcje informacyjne związane z problematyką selektywnej zbiórki odpadów.
9.	Uwzględnianie terenów chronionych i cennych przyrodniczo w trakcie tworzenia MPZP, rozpatrywanie możliwości	2012 - 2013	5	0- nie realizowane 5- realizowane	Gmina Gozdnica	Uwzględniono w obowiązującym planie z 2006 r.
			5		Gmina Jasień	Uwzględnianie nowych form ochrony przyrody na wnioski stowarzyszeń / organizacji / Lasów Państwowych. Uwzględnianie istniejących form ochrony przyrody.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Skala oceny realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji zadania
	objęcia nowych obszarów cennych przyrodniczo		0		Gmina Tuplice	-
			5		Gmina Brody	-
			5		Gmina Żagań	-
			0		Gmina Żary	-
			0		Gmina Wymiarki	-
			5		Miasto Żary	„Zielony Las” Natura 2000 chroniony poprzez ustalenia studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego miasta Żary ZP teren zieleni wypoczynkowo-rekreacyjny MPZP na ul. Żagańskiej Uchwała nr XXXII/146/09 z dnia 03.09.2009
			5		Miasto Żagań	Podczas opracowywania MPZ dokonywana jest rzetelna analiza mająca na celu uwzględnienie istniejących terenów chronionych i cennych przyrodniczo. Bierze się pod uwagę możliwość objęcia ochroną nowych terenów.
			5		Gmina Trzebieł	-
			0		Gmina Lubsko	-
			0		Gmina Iłowa	-
			0		Gmina Łęknica	-
			10.		Stworzenie koncepcji i wykonanie ścieżek edukacyjnych, szlaków pieszych oraz r rowerowych na terenach chronionych i cennych przyrodniczo	2012 - 2013
0	Gmina Jasień	-				
3	Gmina Tuplice	<ul style="list-style-type: none"> Szlak ceramiki znajdujący się przy trasie ścieżki rowerowej Tuplice-Łęknica na odcinku Cielmów-Chełmca-Jagłowice (Realizator projektu: Fundacja Natura Polska wraz z partnerami) Projekt Przygoda z Nysą – I etap <p>Działania finansowane ze środków Projektu „Polsko-niemieckie tradycje ceramiczne na Łuku Mużakowa” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska-Brandenburgia 2007-2013, Funduszu Małych Projektów i Projektów Sieciowych</p>				

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Skala oceny realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji zadania
				techniczną i przyrodniczą		Euroregionu „Sprewa-Nysa-Bóbr” oraz budżetu państwa”
			4		Gmina Brody	Projekt Przygoda z Nysą – I etap (partner Gmina Brody) Działanie finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska-Brandenburgia 2007-2013, Funduszu Małych Projektów i Projektów Sieciowych Euroregionu „Sprewa-Nysa-Bóbr” oraz budżetu państwa
			0		Gmina Żagań	-
			2		Gmina Żary	<ul style="list-style-type: none"> Opracowanie strategii rozwoju szlaków rowerowych wykonanie szlaku rowerowego w kolorze zielonym trasa -Miasto Żary przez m. Lubomyśl, Złotnik, Bieniów, Biedrzychowice Dolne, Włostów, Białowice, Dąbrowiec. Koszt wyniósł 60 tys. zł, środki pozyskano w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska-Saksonia
			0		Gmina Wymiarki	-
			5		Miasto Żary	Koncepcja ścieżki w „Zielonym lesie” mająca charakter przyrodniczy. Koszt realizacji zadania wyniósł 70 tys. zł.
			0		Miasto Żagań	-
			5		Gmina Trzebień	Współpraca przy tworzeniu ścieżki „Dawna kopalnia Babina” oraz współfinansowanie budowy ścieżki rowerowej w ramach projektu „Przygoda z Nysą”
			0		Gmina Lubsko	-
			0		Gmina Iłowa	-
			0		Gmina Łęknica	-
11.	Stale współdziałanie z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w	2012 -	5 0	0- nie realizowane	Gmina Gozdnicza Gmina Jasień	Współpraca w ramach potrzeb -

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Skala oceny realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji zadania				
	Gorzowie Wlkp. rzecz koordynacji tworzenia i funkcjonowania obszarów chronionych	2013	0	5- realizowane	Gmina Tuplice	-				
			5		Gmina Brody	Współpraca w ramach potrzeb				
			5		Gmina Żagań	-				
			5		Gmina Żary	Uzgodnienia i weryfikacja obszarów chronionych przy wydawaniu decyzji środowiskowych				
			0		Gmina Wymiarki	-				
			5		Miasto Żary	Stała współpraca z RDOŚ dotycząca obszarów chronionych, w tym przy opiniowaniu i uzgadnianiu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.				
			5		Miasto Żagań	Stała współpraca z RDOŚ dotycząca obszarów chronionych, w tym przy opiniowaniu i uzgadnianiu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.				
			0		Gmina Trzebień	-				
			0		Gmina Lubsko	-				
			0		Gmina Iłowa	-				
			0		Gmina Łęknica	-				
			12.		Przyjęcie i realizacja ochrony wartości krajobrazowych jako jednego z priorytetowych działań w strategii rozwoju	2012 - 2013	5	0- nie realizowane	Gmina Gozdnicza	-
							0		Gmina Jasień	-
0	Gmina Tuplice	-								
5	Gmina Brody	-								
5	Gmina Żagań	-								
0	Gmina Żary	-								
0	Gmina Wymiarki	-								
0	Miasto Żary	-								
0	Miasto Żagań	-								
0	Gmina Trzebień	-								
0	Gmina Lubsko	-								
0	Gmina Iłowa	-								
0	Gmina Łęknica	-								
13.	Konserwacja i rewaloryzacja zieleni na terenie Gmin	2012 -	5	0- nie realizowane	Gmina Gozdnicza	-				
			5		Gmina Jasień	Inwentaryzacja drzewostanu, bieżące zabiegi pielęgnacyjne				

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Skala oceny realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji zadania
		2013	5	5- realizowane	Gmina Tuplice	„Wzgórze Tuplickie” oraz „Skwer im. Ochrony Wojsk Pogranicza”
			5		Gmina Brody	Na terenie gminy Brody odbywały się seminaria parkowe. Koszt realizacji zadania wyniósł w roku 2012 34 541,85 zł, natomiast w roku 2013 38 204,18 zł. Środki pozyskano z funduszy Euroregionu
			5		Gmina Żagań	Uporządkowanie i odtworzenie istniejącej zieleni w Przypałacowym Zespole Parkowym w Żaganiu, w celu nawiązania do historycznego wyglądu parku.
			0		Gmina Żary	-
			0		Gmina Wymiarki	-
			5		Miasto Żary	<ul style="list-style-type: none"> Bieżące utrzymanie terenów zieleni na postawie rocznego zlecenia zawieranego z Miejskim Ośrodkiem Sportu, Rekreacji i Wypoczynku w Żarach Nasadenia drzew, usuwanie drzew, pielęgnacja drzew, zagospodarowanie terenów zielonych (wysiewanie trawy, koszenie traw, nasadenia krzewów i drzew, prace pielęgnacyjne) utrzymanie małej architektury na terenach <p>W roku 2012 przeznaczono na ten cel 989 282,78 zł, natomiast w 2013 – 814 403,58 zł.</p>
			5		Miasto Żagań	Uporządkowanie i odtworzenie istniejącej zieleni w Przypałacowym Zespole Parkowym w Żaganiu, w celu nawiązania do historycznego wyglądu parku.
			5		Gmina Trzebień	W ramach realizacji zadania wykonywano cięcia pielęgnacyjne, nasadenia drzew i krzewów oraz tworzono miejsca zieleni
			0		Gmina Lubsko	-
			5		Gmina Iłowa	-
			5		Gmina Łęknica, Narodowy	Działania związane z rewaloryzacją Parku Mużakowskiego położonego na terenie Gminy Łęknica prowadzi Narodowy

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Skala oceny realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji zadania
					Instytut Dziedzictwa	Instytut Dziedzictwa. Bieżące utrzymanie terenów
14.	Właściwa pielęgnacja i ochrona lasów oraz realizacja założeń krajowego programu zwiększania lesistości na terenie – zalesianie nieużytków i najstabszych gleb z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczo	2012 - 2013	0	0 – nie podjęto działań w zakresie realizacji zapisów 1 – zapisy zrealizowane w mniej niż 25 % 2 – zapisy zrealizowane w 25 – 50 % 3 – zapisy zrealizowane w 50 – 75 % 4 – zapisy zrealizowane w co najmniej 75 % 5 – zrealizowane wszystkie zapisy zawarte w „Programie”	Gmina Gozdnicza	-
			0		Gmina Jasień	-
			0		Gmina Tuplice	-
			3		Gmina Brody	Wykonano trzebież sanitarną w lesie komunalnym oraz nasadzenia po zrębie na podstawie „Uproszczonego planu urządzania lasu na lata 2012-2021”
			0		Gmina Żagań	-
			0		Gmina Żary	-
			0		Gmina Wymiarki	-
			0		Miasto Żary	-
			0		Miasto Żagań	-
			1		Gmina Trzebień	Trzebież sanitarna w lasach należących do gminy.
			0		Gmina Lubsko	-
			0		Gmina Iłowa	-
			0		Gmina Łęknica	-
			5		Nadleśnictwo Żagań	Pielęgnacja oraz ochrona lasów, wraz z zalesieniami, odbywa się na bieżąco, w ramach działalności Nadleśnictwa
5	Nadleśnictwo Lipinki	Nadleśnictwo zgodnie z Planem Urządzania Lasu realizuje zadania z pielęgnacji drzewostanów wykonując zabiegi ręcznej pielęgnacji gleby, czyszczeń wczesnych i czyszczeń późnych oraz trzebieży wczesnych i późnych.				
5	Nadleśnictwo Wymiarki	W ramach realizacji zadania, corocznie wykonywane są czyszczenia oraz trzebieże a także kontrole zagrożenia lasu przez owady, ssaki, pożary.				
4	Nadleśnictwo Lubsko	Nadleśnictwo zgodnie z Planem Urządzania Lasu realizuje zadania z pielęgnacji drzewostanów wykonując zabiegi ręcznej pielęgnacji gleby, czyszczeń wczesnych i czyszczeń późnych oraz trzebieży wczesnych i późnych.				

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Skala oceny realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji zadania
15.	Budowa i rozbudowa sieci ścieżek do wędrówek pieszych, rowerowych, tematycznych oraz edukacyjnych – drogi, miejsca postojowe, oznakowanie, opisy, itp.	2012 - 2013	0	0 – brak realizacji 1 – realizacja w stopniu poniżej 25 % 2 – realizacja w 25 – 50 % 3 – realizacja w 50 – 75 % 4 – realizacja w stopniu powyżej 75 % 5 – ukończono	Gmina Łtowa	-
16.	Budowa ścieżki rowerowej na odcinku Brody – Lubsko - Jasień	2012 - 2013	3	0 – budowa nie rozpoczęta 1 – budowa zrealizowana w stopniu poniżej 25 % 2 – budowa zrealizowana w 25 – 50 % 3 – budowa zrealizowana w 50 – 75 % 4 – budowa zrealizowana w stopniu powyżej 75 % 5 – budowa ukończona	Gminy: Brody, Jasień, Lubsko	Zadanie zrealizowane w roku 2012
17.	Przebudowa części ulicy Świerczewskiego na deptak spacerowo - handlowy	2012 - 2013	0	0 – brak realizacji 1 – realizacja w stopniu poniżej 25 % 2 – realizacja w 25 – 50 % 3 – realizacja w 50 – 75 % 4 – realizacja w stopniu powyżej 75 % 5 – ukończono	Miasto Gozdnicza	-
18.	Partycypacja Miasta Żagań w budowie obwodnicy 2 (droga czołgowa 3,9 km	2012 - 2013	0	0 – brak realizacji 1 – realizacja w stopniu poniżej 25 % 2 – realizacja w 25 – 50 % 3 – realizacja w 50 – 75 % 4 – realizacja w stopniu powyżej 75 %	Miasto Żagań, Jednostki zewnętrzne	-

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Skala oceny realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji zadania
				5 –ukończono		
19.	Budowa nawierzchni dróg łącznie – na terenie Miasta Żagań	2014 - 2015	3	0 – brak realizacji 1 – realizacja w stopniu poniżej 25 % 2 –realizacja w 25 – 50 % 3 – realizacja w 50 – 75 % 4 – realizacja w stopniu powyżej 75 % 5 –ukończono	Miasto Żagań	Mając na uwadze liczne potrzeby mieszkańców, ich bezpieczeństwo, a także możliwości finansowe Gminy, zrealizowane zostały zadania polegające na budowie szeregu dróg na terenie miasta. W zależności od lokalizacji wykonano drogi o nawierzchniach: bitumicznej , z kostki betonowej, z płyt betonowych ażurowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą.
		Czerwiec 2012	5		PZD	Powierzchniowe utwalenie emulsjami i grysami ul. Dworcowej (na długości 1 350 mb i pow. 10 125 m ²). Realizacja zadania kosztowała 145 277,00 zł.
		Maj 2013 r.				Powierzchniowe utwalenie emulsjami i grysami ulicy Kolejowej (na długości 1 072 mb i szerokości 8,22 mb - na powierzchni 8 812 m ²). Realizacja zadania kosztowała 42 645,00 zł.
		Maj 2013 r.				Powierzchniowe utwalenie emulsjami i grysami ulicy Żelaznej. Realizacja zadania kosztowała 45.611,00 zł.
20.	Gazyfikacja Miasta Żagań w zakresie uzupełniania sieci	2012 - 2013	0	0 – brak realizacji 1 – realizacja w stopniu poniżej 25 % 2 –realizacja w 25 – 50 % 3 – realizacja w 50 – 75 % 4 – realizacja w stopniu powyżej 75 % 5 –ukończono	Miasto Żagań	-
21.	Budowa sieci systemu oczyszczania ścieków w Klikowie	2012 - 2013	0	0 – brak realizacji 1 – realizacja w stopniu poniżej 25 % 2 –realizacja w 25 – 50 % 3 – realizacja w 50 – 75 % 4 – realizacja w stopniu	Gmina Iłowa,	-

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Skala oceny realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji zadania
				powyżej 75 % 5 –ukończono		
22.	Budowa sieci systemu oczyszczania ścieków w Kowalicach	2012 - 2013	0	0 – brak realizacji 1 – realizacja w stopniu poniżej 25 % 2 –realizacja w 25 – 50 % 3 – realizacja w 50 – 75 % 4 – realizacja w stopniu powyżej 75 % 5 –ukończono	Gmina Iłowa	-
23.	Budowa sieci systemu oczyszczania ścieków w Czernej	2012 - 2013	0	0 – brak realizacji 1 – realizacja w stopniu poniżej 25 % 2 –realizacja w 25 – 50 % 3 – realizacja w 50 – 75 % 4 – realizacja w stopniu powyżej 75 % 5 –ukończono	Gmina Iłowa	-
24.	Budowa sieci systemu oczyszczania ścieków w Czyżówku	2012 - 2013	2	0 – brak realizacji 1 – realizacja w stopniu poniżej 25 % 2 –realizacja w 25 – 50 % 3 – realizacja w 50 – 75 % 4 – realizacja w stopniu powyżej 75 % 5 –ukończono	Gmina Iłowa	-
25.	Budowa sieci systemu oczyszczania ścieków w Wilkowisko	2012 - 2013	0	0 – brak realizacji 1 – realizacja w stopniu poniżej 25 % 2 –realizacja w 25 – 50 % 3 – realizacja w 50 – 75 % 4 – realizacja w stopniu powyżej 75 %	Gmina Iłowa	-

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Skala oceny realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji zadania
				5 –ukończono		
26.	Budowa sieci systemu oczyszczania ścieków w Konin Żagański	2012 - 2013	0	0 – brak realizacji 1 – realizacja w stopniu poniżej 25 % 2 –realizacja w 25 – 50 % 3 – realizacja w 50 – 75 % 4 – realizacja w stopniu powyżej 75 % 5 –ukończono	Gmina Iłowa	-
27.	Budowa sieci systemu oczyszczania ścieków w Borowie	2012 - 2013	0	0 – brak realizacji 1 – realizacja w stopniu poniżej 25 % 2 –realizacja w 25 – 50 % 3 – realizacja w 50 – 75 % 4 – realizacja w stopniu powyżej 75 % 5 –ukończono	Gmina Iłowa	-
28.	Budowa oczyszczalni ścieków z rozdziałem kanalizacji ogólnospławnej na kanalizację sanitarną i deszczową w Gozdnicy	2012 - 2013	2	0 – brak realizacji 1 – realizacja w stopniu poniżej 25 % 2 –realizacja w 25 – 50 % 3 – realizacja w 50 – 75 % 4 – realizacja w stopniu powyżej 75 % 5 –ukończono	Miasto Gozdnica	-
29.	Budowa stacji uzdatniania wody w Zasiokach i sieci wodociągowej Janiszowice, Zasioki – Brożek	2012 - 2013	4	0 – brak realizacji 1 – realizacja w stopniu poniżej 25 % 2 –realizacja w 25 – 50 % 3 – realizacja w 50 – 75 % 4 – realizacja w stopniu powyżej 75 % 5 –ukończono	Gmina Brody	Poprawa infrastruktury technicznej związanej z zaopatrzeniem w wodę oraz warunków życia mieszkańców, poprzez budowę stacji uzdatniania wody i sieci wodociągowych w miejscowości Zasioki, Janiszowice oraz budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w miejscowości Nabłoto - gmina Brody. Realizacja projektu pochłonęła 5 925 577,86 zł. Zadanie było finansowane ze środków PROW

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Skala oceny realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji zadania
30.	Budowa sieci wodociągowej w Zagańcu	2012 - 2013	0	0 – brak realizacji 1 – realizacja w stopniu poniżej 25 % 2 – realizacja w 25 – 50 % 3 – realizacja w 50 – 75 % 4 – realizacja w stopniu powyżej 75 % 5 – ukończono	Gmina Łtowa	-
31.	Modernizacja wodociągu w m. Olszyniec	2012 - 2013	3	0 – brak realizacji 1 – realizacja w stopniu poniżej 25 % 2 – realizacja w 25 – 50 % 3 – realizacja w 50 – 75 % 4 – realizacja w stopniu powyżej 75 % 5 – ukończono	Gmina Żary	Budowa sieci wodociągowej z odgałęzieniami do przyłączy do hydrantów w m. Olszyniec z rur PE 100 SDR 17 PN/10 fi 32-160mm o łącznej długości 7095m. Koszt realizacji zadania wyniósł 1 114.095,14 zł. Środki pozyskano z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 – Europejski Fundusz Rolny na rzecz rozwoju obszarów wiejskich
32.	Gospodarka wodno – ściekowa na terenie aglomeracji Żary	2012 - 2013	1	0 – brak realizacji 1 – realizacja w stopniu poniżej 25 % 2 – realizacja w 25 – 50 % 3 – realizacja w 50 – 75 % 4 – realizacja w stopniu powyżej 75 % 5 – ukończono	Gmina Żary	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Mirostowice Dolne i Grabik – inwestycja realizowane przez ZWiK w Żarach wspólnie z inwestycjami miejskimi. Środki na realizację zadania pozyskano z Narodowego Funduszu Spójności.
33.	Monitoring nielegalnych odprowadzeni ścieków do cieków wodnych i do ziemi	2012 - 2013	4	0 – identyfikacja nie została przeprowadzona 1 – identyfikacja poniżej 10 % punktowych źródeł 2 – identyfikacja 10 – 25 % punktowych źródeł 3 – identyfikacja 25 – 50 % punktowych źródeł 4 – identyfikacja 50 – 75 %	Gmina Gozdnicza	-
			0		Gmina Jasień	-
			5		Gmina Tuplice	-
			1		Gmina Brody	Gmina prowadzi rejestr zbiorników bezodpływowych i oczyszczalni ścieków.
			3		Gmina Żagań	-
			0		Gmina Żary	-
			0		Gmina Wymiarki	-
			0		Miasto Żary	-

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Skala oceny realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji zadania
			0	punktowych źródeł 5 – identyfikacja 100 % punktowych źródeł	Miasto Żagań	-
			0		Gmina Trzebiel	-
			2		Gmina Lubsko	Zlikwidowano nielegalne odprowadzenia ścieków w związku z realizacją projektu „Zapewnienie prawidłowej gospodarki ściekowej na terenie miasta i gminy Lubsko”
			0		Gmina Iłowa	-
			4		Gmina Łęknica, Miejski Zakład Komunalny	-
34.	Likwidacja nielegalnych odprowadzeni ścieków do cieków wodnych i do ziemi	2012 - 2013	0	0 – nie zlikwidowano żadnych odprowadzeń 1 – zlikwidowano poniżej 10 % zidentyfikowanych odprowadzeń 2 – zlikwidowano 10 – 25 % zidentyfikowanych odprowadzeń 3 – zlikwidowano 25 – 50 % zidentyfikowanych odprowadzeń 4 – zlikwidowano 50 – 75 % zidentyfikowanych odprowadzeń 5 – zlikwidowano 75 – 100 % zidentyfikowanych odprowadzeń	Gmina Gozdnicza	-
			0		Gmina Jasień	-
			4		Gmina Tuplice	-
			0		Gmina Brody	Działania gminy są nastawione przede wszystkim na propagowaniu właściwych szlaków postępowania ze ściekami oraz edukacji w tym zakresie.
			3		Gmina Żagań	-
			0		Gmina Żary	-
			0		Gmina Wymiarki	-
			0		Miasto Żary	-
			0		Miasto Żagań	-
			1		Gmina Trzebiel	-
			3		Gmina Iłowa	Dokonano wezwań do likwidacji nielegalnych zrzutów ścieków
			0		Gmina Łęknica	-
35.	Właściwe utrzymanie istniejącego systemu melioracyjnego będącego w gestii gminy	2012 - 2013	1	0 – nie podjęto żadnych działań w celu utrzymania we właściwym stanie systemu melioracyjnego 1 – poniżej 25 % odcinków	Gmina Gozdnicza	-
			1		Gmina Jasień	Udrażnianie systemu w zależności od zapotrzebowania
			1		Gmina Tuplice	-

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Skala oceny realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji zadania
			1	jest właściwie utrzymywanych i konserwowanych	Gmina Brody	Utrzymanie systemu melioracyjnego przebiegało sukcesywnie, zgodne z możliwościami finansowymi Gminy. Dokonano wymiany przepustu drogowego.
			5	2 – 25 – 50 % odcinków jest właściwie utrzymywanych i konserwowanych	Gmina Żagań	-
			0	3 – 50 – 75 % odcinków jest właściwie utrzymywanych i konserwowanych	Gmina Żary	-
			0	właściwie utrzymywanych i konserwowanych	Gmina Wymiarki	-
			5	4 – powyżej 75 % odcinków jest właściwie utrzymywanych i konserwowanych	Miasto Żary	Bieżąca konserwacja systemu melioracyjnego będącego w gestii Gminy realizowana jest zgodnie z zapotrzebowaniem
			2	5 – 100 % odcinków jest właściwie utrzymywanych i konserwowanych	Miasto Żagań	Utrzymanie systemu melioracyjnego przebiegało sukcesywnie, zgodne z możliwościami finansowymi Gminy Żagań o statusie miejskim
			3	właściwie utrzymywanych i konserwowanych	Gmina Trzebiel	W ramach realizacji zadania udrożniono rowy oraz wykonano wykaszanie. Dokonano także wymiany przepustów
			1		Gmina Lubsko	-
			1		Gmina Iłowa	-
			3		Gmina Łęknica	W ramach potrzeb wykonywane jest koszenie i czyszczenie rowów melioracyjnych
		Kwiecień - grudzień 2013	1		Miejski Zakład Komunalny w Łęknicy	Koszenie i czyszczenie rowów melioracyjnych
		2012 - 2012	3			
		2012	5		Gozdnickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji	Spółka we własnym zakresie utrzymuje dwa rowy melioracyjne: prowadzące z OŚ Gozdnicza oraz SUW
		2012	1		Gminna Spółka Wodna w	Wykoszenie traw i porostów, udrożnienie rowu. Środki przeznaczone na realizację zadania - 17 269,51 zł.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Łużyckiego Związku Gmin

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Okres realizacji	Stopień realizacji	Skala oceny realizacji	Jednostka realizująca	Opis realizacji zadania
		2013			Brodach	Wykoszenie traw i porostów, udrożnienie rowu, wymiana przepustu. . Środki przeznaczone na realizację zadania - 9 799,98 zł.

4. Monitoring realizacji Programu Ochrony Środowiska.

Systematycznie prowadzony monitoring (kontrola) pozwala na weryfikację podejmowanych działań, zarówno w sferze ekologicznej jak i ekonomicznej, dlatego też Programy Ochrony Środowiska podlegają monitoringowi na każdym szczeblu ich realizacji.

Narzędzia monitoringu realizacji Programu Ochrony Środowiska dla ŁZG, zaproponowane w Programie, przedstawiono poniżej.

Dla każdego zadania określono miernik jego realizacji oraz skalę oceny. Przyjęcie jednakowej wysokości skali (0-5) dla każdego z zadań pozwoli określić poziom osiągnięcia danego celu (na określonym etapie jego realizacji), a także poziom zaawansowania realizacji Programu. Zaproponowano określić następujące stopnie poziomu zaawansowania realizacji Programu (średnia ocena dla całego Programu):

- powyżej 4,50 - bardzo wysoki poziom realizacji Programu (osiągnięcia celu); Program (cel) zrealizowany w całości lub prawie w całości;
- 3,50-4,49 - wysoki poziom zaawansowania Programu (osiągnięcia celu);
- 2,50-3,49 - średni poziom zaawansowania Programu (osiągnięcia celu);
- 1,50-2,49 - niski poziom zaawansowania Programu (osiągnięcia celu);
- 0,50-1,49 - bardzo niski poziom zaawansowania Programu (osiągnięcia celu)
- poniżej 0,5 - Program (cel) w niewielkim stopniu zrealizowany, trudno mówić o jego zaawansowaniu; Program (cel) w początkowym stopniu realizacji.

Jak wynika z tabeli nr 7 w okresie od 01.01.2012 r. do 31.12.2013 r. poziom realizacji Programu wyniósł 2,54 co oznacza średni poziom zaawansowania Programu. Wyznaczone zadania dotyczyły zagadnień takich jak: poprawa jakości wód, zachowanie różnorodności biologicznej, utrzymanie standardów jakości powietrza atmosferycznego, ochrony przed hałasem oraz edukacji ekologicznej.

5. Podsumowanie

Realizacja Programu kształtuje się na średni poziom zaawansowania. Przeważająca część zadań, jest wykonywana przez jednostki w ramach potrzeb oraz statutowej działalności – ich realizacji kształtuje się na bardzo dobrym poziomie. Mniejszym stopień realizacji wykazują zadania inwestycyjne, zwłaszcza związane z siecią kanalizacyjną.

Zaleca się aby realizując zamierzenia Programu Ochrony Środowiska, kontynuować pozyskiwanie jak największej liczby partnerów inwestycyjnych oraz korzystać z zewnętrznych środków finansowania, gdyż wielkość inwestycji oraz koszty związane z ich realizacją znacznie obciążają budżet gmin. Pozyskanie zewnętrznych funduszy pomoże gminom na zrealizowanie znacznie większej ilości zadań, zwłaszcza z zakresu gospodarki wodno-ściekowej oraz ochrony powietrza.